

18e jaargang • nummer 90 • augustus 2003

SOBAT

W O M I

DE VETERANENVAKANTIE ZONDER BEURS 2003

Hoogsauerland alles inclusief vakantie vijfdaagse

(vier overnachtingen op half-pension basis)

INBEGREPEN ZIJN: Ontvangst met koffie en gebak

Dagelijks tijdens uw verblijf zijn de consumptie's van 17.00 tot 24.00 uur gratis
(koffie-thee-frisdranken-vruchtesappen-bieren-jenever en wijnen)

Vier maal een uitgebreid ontbijtbuffet / Vier maal een culinair driegangendiner.

Avondwandeling met koffie en een pikketanussie / Keuze uit vier prachtige autoroute's incl picknickmand.

Twee gratis uitstapjes (keuze uit tien verschillende)

- 1/ (NIEUW) Bezoek aan de nieuwe panorama toren te Willingen.
- 2/ Bezichtiging en rondleiding door de Warsteiner druipsteengrotten.
- 3/ Bezoek aan Schloss Arolsen, rondleiding door het geboortehuis van Koningin Emma.
- 4/ Rondvaart op het grootste stuwmeer van Duitsland, de Edersee. (1 uur)
- 5/ (NIEUW) Prachtige wandeltocht door het wildpark, gelegen aan de Edersee.
- 6/ Zwemmen in het tropisch zwemparadijs te Willingen (90 min)
- 7/ Warsteiner bierbrouwerij, per treintje, incl 5 consumptie's en een bierglas kado.
- 8/ Bezoek aan de Bruchhauser steine, natuur-reservaat met zwerfkeien uit de oertijd.
- 9/ Uitleg en rondleiding door de glasblazerij te Willingen, incl groot atelier.
- 10/ Afdaling en rondleiding per treintje in de ertsminnen van Ramsbeck.

Kosten slechts

Normaal € 225,-

€ 188,95
per persoon

Deze prijs geldt o.a. voor leden van

CHECKPOINT-WAPENBROEDER-COM-SOBAT-VOMLAVOM-VOKS

De eventuele vritaden of kennissen die met u mee reizen betalen hetzelfde als u.

Voor dit unieke alles inclusief arrangement, gelden wel de volgende aankomstdata.

Schlosshotel

September

Oktober

U kunt rechtstreeks reserveren en wordt door de Nederlandse staf te woord gestaan.

maandag

08 Donderdag

Tel. 0049 - 2961 - 97940

Fax 0049 - 2961 - 979435

E-mail: schlosshotel-brilon-wald@t-online.de

Internet: www.schlosshotel-brilon-wald.de

vrijdag

12 Maandag

06

dinsdag

16 Vrijdag

10

zaterdag

20 Dinsdag

14

woensdag

24 Zaterdag

18

zondag

28 Woensdag

22

Zondag

26

Hoogsauerland

SOBAT

Officieel orgaan van VOMI-NL Vereniging van organisaties, waaraan de leden Veteranen, oud-verzetslieden, oud-militairen, Verwanten en symfianten kunnen vertegenwoordigen.

Algemeen bestuur

Voorzitter	M. Vis De Bjerne 2 9051 HV Spiers tel/fax 060-2571929 e-mail: m.vis.vsl@veteranen.nl
Vice-voorzitter	K.J. Oseel Van Nimebekesteet 2 2092 TJ Barendrecht Tel. 0180-011012 Fax 0180-623580 e-mail: oseel-4@wanadoo.nl
1e secretaris	H.M. van Hassbandijk 11 5351 RB Perkbriel tel/fax 0418-633475 vacature
2e secretaris	E.J.A. Wolhuis Zuidse Parallelweg 7 0065 PA Dieren tel/fax 0515-419180 e-mail: paulwolhuis@placo.nl Postbusnummer 4230098 Banknummer 4505.91.300 Lid v. Vereniging Oud Militairen Indragters
3e penningmeester	E.J.G.M. de Witloover Emmalaan 27 5791 JF Deone tel 0490-512061
Leden	H.H. Blom V.C. Brakke Th.H.A.Rump
Communicatie & Werflichting	Th.H.A. Rump Abelvoestraat 14 2352 EG Leidschendam tel. 071 - 54 16 936 e-mail: thecrump@cs.com

Fonds Sociale Zorg

Beheerder	Loes van Eijk
Voor gegevens zie bijschrift	
Aankond. beheerder	Tjibbe J. Oosterlaan
Financiële	Josée P. Straatman-van Vark

Redactiecommissie

Redactieadres	PEVN & Partners Postbus 633 8901 BR Leeuwarden tel. 058-2848410 fax 058-2120436 e-mail: sbaas@pevn.nl
Voorzitter:	K.J. Oseel (zie onder bestuur)
Secretaris	H. Grijl Balko 90, 0458 TD Balko tel/fax 0502 - 241 261 e-mail: grijl@veteranen.nl
Lid (Boekbespreking en interviews)	J. Zwaan W. Floorlaan 4 3972 WH Orlebergen tel. 0343-530570

Doelstellingen

De vereniging heeft ten doel:

- Het behartigen van de ideële, materiele en immateriele belangen van haar leden.
- Het behartigen van de belangen van de rugelaten betrekkingen van hen, die als gevolg van directe militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of ten gevolge daarvan invalide werden.
- Het ijveren voor het bijhouden en herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen alsmede van hen die tijdens, door of ten gevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of door de militaire dienst zijn overleden.
- Het bevorderen van het saamhorigheidsgevoel bij en de kameradschap tussen de leden van haar lid-verenigingen.
- Het bevorderen van contacten met gelijkgestemde nationale en internationale organisaties.

Beginselen

De vereniging tracht gestelde doelen te verwezenlijken, los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking met verenigingen, die zich op overeenkomstig terrein als de VOMI-NL bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

Raad van Advies

Voorzitter	H.M. Bakker, reserve Luitenant-kolonel der Artillerie h.d.
Leden	H.F.G.M. van den Boom, Luitenant-kolonel der Jagers, Staf Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht Dr. B. Bouman, Brigade-generaal der Artillerie h.d. Drs. W.A. Broester, Kolonel der Koninklijke Marechaussee Chef Kabinet SOM H.F. Coopmans, Brigade-generaal der Jagers h.d. W. Epke, RMO, Brigade-generaal der Infanterie h.d. Drs. P.L.H. Everts, kolonel der Jagers, Chef Staf 1 Divisie "7 December".

Ledenadministratie

G.M. Nattekuus-Deerman Amstelpad 17 3181 EA Rozendburg e-mail: vomicl@hotmail.com
--

Correspondentie:

1. Opgeve nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.d. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort. Zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".

2. Zaken VOMI betreffend richten aan de secretaris Algemeen Bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgaaf van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behouden niet noodzakelijk de zinswijze van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Opmaak: PEVN & Partners, Leeuwarden
Druk: Koninklijke de Swart, Den Haag

**Sluitingsdatum inzenden
kopij:**

Nr. 91 28-08-2003

Bij de voorplaat

Deze keer een beeld uit het vroegere Nederlands Nieuw-Guinea, van twee papoea-militairen die de wacht houden bij de rivier de Mora. Ook hier werd begin jaren zestig door Nederlandse militairen in samenwerking met papoea's gestreden voor een ordelijke overgang van de oude koloniale status naar een nieuwe toekomst in zelfstandigheid. De inzet heeft niet mogen baten. In het internationale krachtenveld bleek de door Nederland gekozen optie

Papoea's in stelling langs de Mora-rivier. Foto: ANP

niet haalbaar. De gevolgen daarvan voor het Papoea-volk zijn tot in onze dagen merkbaar.

Voor de VOMI is deze episode in onze geschiedenis momenteel actueel, nu er sprake is van een groeiende samenwerking tussen diverse veteranenorganisaties. Aan die samenwerking wordt in dit nummer van Sobat nader aandacht besteed. In lokale en regionale verbanden komt die al tot stand, mede door contacten met de Bond van

Wapenbroeders en andere organisaties. Het beleid van VOMI is erop gericht om deze samenwerkingsvormen ook overkoepelend vorm te geven. Samenwerking heeft veelal een praktische achtergrond: samen sta je sterker. Naarmate wij ouder worden, groeit het belang daarvan. Maar het draagt ook bij tot een goed begrip van elkaars positie, in historisch en actueel perspectief. Zo is het voor Indië-veteranen van betekenis om te vernemen dat bij veel Nieuw-Guinea-gangers de wens leeft dat recht wordt gedaan aan hun papoea-medestrij-

Inhoud

<i>Dodenherdenking in Wijk</i>	4
<i>Uit de schaduw van Indië</i>	5
<i>Welzijn van veteranen</i>	6
<i>Bewogen geschiedenis</i>	8
<i>Samenwerking groeit</i>	9
<i>Naar het onbekende</i>	10
<i>Gedenkplaat Weteringermeer</i>	12
<i>Veteranendag Dalen</i>	15
<i>Agenda</i>	18
<i>Reünie</i>	19
<i>Verenigingsnieuws</i>	21
<i>Beroemd geworden repatriant</i>	27
<i>In Memoriam</i>	29
<i>Slotavond Leiden</i>	30

ders van toen. In een door de heer J. Schoenman uitgesproken inleiding, die in dit nummer is opgenomen, blijkt dat er op dit punt nog wel wat te verbeteren valt. Het is dan ook bij wijze van ere-saluut aan onze bondgenoten van toen dat we deze foto uit het ANP-archief hebben opgenomen. Zij streeden, vaak met bewonderenswaardige moed en inzet, aan onze zijde.

Van de Voorzitter

Een paar weken geleden belde mij een Sobat uit Ferwert dat hij bij een kennis de 'Sobat' had zien liggen, en hij gaf zich meteen op als lid. Helaas ben ik zijn adres kwijt; ik hoop dat ik opnieuw een berichtje krijg. Uit dit voorval blijkt dat juist door de 'Sobat' de veteranen die zich nog niet hebben aangesloten bij de VOMI, lid worden en tevens dat de beste werving van leden is door leden. Nog te veel veteranen zijn nog geen lid - en waarom zouden ze dat niet worden bij de grootste veteranen-organisatie, de VOMI? Aansluiting als lid geeft ook uitdrukking aan solidariteit met andere veteranen, van wie sommigen het moeilijk hebben en de helpende veteranenhand hard nodig hebben. Trouwens, niet alleen individuele leden melden zich bij de VOMI. Ook organisaties sluiten zich aan. Er zijn nog besprekingen met ande-

re organisaties om na te gaan in hoeverre samenwerking in welke vorm ook mogelijk is. Dat heeft ook een praktische reden. In alle organisaties dringt door dat nauwe samenwerking hoe langer hoe meer nodig is om te overleven.

Door de statutenwijziging bij de VOMI zijn er mogelijkheden ontstaan die ook voor de huidige leden van groot belang zijn. Het biedt ruimte om onze organisatie te versterken, met behoud van eigen, kleinere, verbanden die vaak van zo groot belang zijn.

Op de ledenvergadering van 2 oktober a.s. zal het bestuur verslag uitbrengen van deze ontwikkelingen en, voorzover nodig, ter besluitvorming voorleggen. Daar komt ook het voorstel ter tafel om in januari a.s. een reünie-jaarvergadering te houden, waarbij andere veteranenorganisaties uitgenodigd zullen wor-

den. Zo mogelijk zal deze worden gehouden op Bronbeek te Arnhem. De toekomstige ontwikkeling van de VOMI is de kern van een beleidsplan voor de toekomst. Dit komt in september in het bestuur aan de orde, en in oktober in de ledenvergadering. Die kunnen zich er dan over uitspreken. Zo blijft het veteranenbeleid ook organisatorisch actueel. Veel is er al bereikt, waarvoor we dankbaar mogen zijn: nu weer het veteraneninsigne en de vaststelling van een veteranendag. Maar we moeten waakzaam blijven om verworven voorzieningen niet in bezuinigingsdrift, onkunde en onverschilligheid te verliezen. Vooral daarvoor is bundeling van krachten gewenst, ter verdediging van de positie van hen die zich voor het vaderland hebben ingezet.

Mirne Vis

Herdenken is meestal stil zijn, maar stilte kan oorverdovend worden. Vereerd voelde ik mij om als veteraan uitgenodigd te worden om de namen van de in de oorlog 1940 - 1945 in Wijk omgekomen slachtoffers te mogen voorlezen. Mijn gedachten gingen terug naar Java. Een lange colonne legervoertuigen op weg naar Bodjenegoro in Midden-Java.

Dodenherdenking in Wijk

Plotseling een zware knal 20 meter vóór mij reed een GMC op een trekbom. We zagen de jongens van ons peloton de lucht invliegen, sommigen bleven in de bomen hangen; 6 doden en 6 zwaar gewonden! 's Avonds hebben we ze nog begraven in de kampong, gewoon tussen de huisjes. Toespraak van de commandant en 2 minuten stilte. Acht mariniers gaven 4 geweersalvo's en op zo'n moment wordt de stilte oorverdovend.

Een dag daarna gaan we weer op pad, nu lopend. Een rivier met een opgeblazen brug, dus dan maar weer over de bogen klimmen. Onder ons dreven dode mannen en vrouwen, vermoord door extremisten. In Bodjenegoro aangekomen hebben we een bivak opgezet in een paar gebouwen, waarbij uiteraard ook 's nachts gewaakt moest worden.

Op een Javaanse begraafplaats hebben we dus snel een bunker van wat palen en zandzakken gebouwd, met 2 zinken platen als dak tegen het ingooien van handgranaten. Daar dacht ik aan terug tijdens de dodenherdenking.

Enkele jaren geleden ben ik terug geweest naar Java en heb veel van die plaatsen gevonden, waar ik herinneringen aan had. Ook die Javaanse begraafplaats, waar ik op een nacht op wacht zat achter een mitrailleur. Je bent in een vreemd land, waar je de nachtelijke geluiden niet kent en dan hangt de lucht vol van mystiek en stille kracht. Het is tropisch donker, je bent gespannen en bang. Het is doodstil, lijkt het. Je hoort een takje kraken, maar het lijkt een gewerschot in deze stilte. Het kan een aap zijn, maar ook iets anders. Je zit in het donker te luisteren en te turen.

Opeens zie ik tussen 2 grafzerken een donker hoopje: "Zit daar wat?, verbeelding zeker!"

Je wilt er niet meer naar kijken, maar dan hoor je weer een geluid en je kijkt toch weer en 't is groter geworden. Plotseling komt dat

hoopje overeind Dus toch een vijand? Ik richt mijn mitrailleur, vinger aan de trekker. Onze opdracht is: "niet schieten of ze moeten op je lip zitten, anders mis je en schiet de vijand raak".

Nog 2 passen en ik zou schieten, maar hij valt over een steen. Tegelijk een daverende klap op het zinken afdakje. Een handgranaat?

Ik laat me over de zandzakken heen uit de bunker vallen, maar sleep in

Herdenken is ook herinneren

Deze herinnering kwam bij mij terug tijdens de dodenherdenking in Wijk en wel tijdens de 2 minuten stilte, maar ik miste toch iets gedurende deze stilte:

De klok luidde niet!

De scribe van de Ned. Hervormde Kerk bevestigde in de krant, dat de kerkdienst van zondagavond niet verzet en dat de klok niet geluid zou

Hier zijn de mannen begraven, die omkwamen tijdens de ontploffing van een trekbom in de omgeving van Bodjenegoro.

mijn val de mitrailleur mee, dus dat maakt weer lawaai van mijn kant. Tegelijkertijd hoor ik roepen: "niet schieten, ik ben aflossend, maar ben verdwaald op deze begraafplaats". Wat was dan die knal op het afdakje? Wel, een klapperratje had de stengel van een kokosnoot doorgebeten en deze viel van 10 meter hoogte op het dak. Op zo'n moment is de stilte oorverdovend !

We hebben samen de wacht maar verder afgedaan, want slapen doe je dan toch niet meer. Mijn maat denkt in feite zijn leven aan een vallende kokosnoot.

gaan worden.

Nu heb ik altijd gedacht, dat de toren - en dus ook de klok - van de Gemeente, dus van de gemeenschap was.

Toen gingen mijn gedachten weer terug naar de tijd toen er mensen in Wijk in de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen en wier 43 namen ik zojuist had voorgelezen. Op hun begrafenis had de klok destijds ook al niet geluid, want de Duitsers hadden de klok in de oorlogsjaren uit de toren gehaald om er munitie van te maken, terwijl de toren zelf, door oorlogshandelingen, ook al zwaar was beschadigd.

Het is 19 april 1963. In de Nieuwe Haven in Den Helder ligt het illegalkampschip Hr. Ms. Karel Doorman afgemeerd. Aan boord wordt een Alle Hens gehouden, ter gelegenheid van het feit dat de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten aan 18 marinemensen en mariniers een dapperheidsonderscheiding zal uitrekenen. Zij krijgen deze medaille naar aanleiding van hun moedig en beleidvol optreden in de strijd tegen Indonesische Infiltranten in Nieuw-Guinea begin jaren '60. Ik, een jochie van zes jaar, sta tussen de familieleden en genodigden, en ik kijk naar mijn vader - een marinier en één van die 18 gedecoreerden.

Uit de schaduw van Indië

DE NIEUW-GUINEAVETERANEN

Al gauze tijd is de toren weer opgebouwd en voorzien van een klok. In ons land heerst - in tegenstelling tot veel andere landen - gelukkig al weer 58 jaar vrede. En nu mocht de klok niet geluid worden? Dan ontbreekt er toch iets aan zo'n plechtigheid! Er zijn helaas nog personen, die denken dat oorlog op zaterdagochtend om 0.00 uur ophoudt!

De laatste maanden vóór het einde van de oorlog zaten wij in Wijk op zondag in de kerk. Een volle kerk, want de bevolking was bang en evacuatie dreigde.

Ds. Harkema stond op de kansel en tijdens de preek kwamen er een aantal vliegtuigen over, die begonnen te bombarderen en te schieten. Je kon door de ramen de rook en de stofwolken van de bominslagen zien. Het geluid van de granaten en de bominslagen was ook oorverdovend. De kerkbezoekers vluchten naar buiten. De dominee probeerde nog psalmen te laten zingen (het orgel moest harder spelen om het geluid van de aanval te overstemmen), maar natuurlijk lukte dit niet en de kerk liep leeg. We hebben die zondag met de gehele familie gewerkt om te proberen ons huis wat veiliger te maken.

Nog een voorbeeld:

De Japanse vloot lag met 6 vliegdekschepen in de Stille Oceaan op vliegafstand van Hawaï. Let wel: Amerika was niet in oorlog met Japan!

De Keizer liet per radio een code vóór zijn vloot uitzenden:

"Westenwind en regen, Westenwind en regen". Dit was de code voor de aanval op Pearl Harbor.

Nog geen 3 uur daarna waren 2.117 mariniers gedood, 960 vermist en 876 gewond.

Dit gebeurde op 7 december 1941. Op een zondagmorgen

Andries Duister (Oud Marinier)

Zoals zoveel Nieuw-Guineagangers had ook mijn vader daarvoor in Nederlands-Indië gediend. Nadien sprak hij niet veel over de onderscheidingen, en ook niet over zijn militaire ervaringen in het algemeen. Als hij dat wel deed, dan ging het in hoofdzaak over Indië. Het weinige wat hij ooit over Nieuw-Guinea heeft gezegd, had ofwel een anecdotisch karakter, of het had betrekking op de intensieve en hechte samenwerking tussen mariniers en hun Papoeagidsen. Misschien is 'samenwerking' wel te zwak uitgedrukt, want die mariniers bleken in hun functioneren en overleven sterk afhankelijk van deze Papoea's.

Erkenning

In de jaren '30 en '60 bestonden er al middelen om waardering voor de in Nieuw-Guinea ingezette militairen tot uitdrukking te brengen. In de eerste plaats ontvingen de uitgezonden militairen een bescheiden toelage op hun reguliere wedde of soldij. Daarmee gaf de overheid aan dat de dienstperiode op Nieuw-Guinea een bijzonder karakter droeg waarbij een extra beloning op zijn plaats was. Ook werden tijdens en direct na de uitzending individuele dapperheids-onderscheidingen uitgereikt. Daarnaast reikte de landmacht het (bronzen) Schild als groepsonderscheiding uit aan de in 1962 terugkerende eenheden. Alleen het 6e Infanteriebataljon werd hiervan uitgesloten, en het is begrijpelijk dat dit bij de veteranen van dit bataljon, dat nota bene het langst in Nieuw-Guinea had gediend en bovendien de zwaarste verliezen had geleden, tot fikse teleurstelling leidde.

Tot teleurstelling leidde ook het instellingsbesluit van het Nieuw-Guinea Herinneringskruis. In september 1962 werd namelijk besloten de toekenning te beperken tot Nederlandse militair-

ren die in '62 minstens drie maanden in Nieuw-Guinea of de aangrenzende zeegebieden hadden gediend. Daarnaast kwamen ook in aanmerking de Nederlandse burgers die zich in 1962 in militaire zin verdienstelijk hadden gemaakt. Militairen of burgers die aan een gevechtsactie of een verkenning- of patrouilletocht hadden deelgenomen, kregen bovendien een gesp voor krijgswerrichtingen. Het instellingsbesluit had tot gevolg dat het merendeel van de Nieuw-Guineaveteranen (inclusief de Papoeamilitairen) het zonder Herinneringskruis moest stellen. Voorstellen om de toekenningperiode uit te breiden tot 1 november 1960, en om ook de Papoeamilitairen van het PVK het Herinneringskruis toe te kennen, leden schipbreuk.

Bijgaand artikel is een iets verkorte weergave van de inleiding die de heer J. Schoenman van de BNMO op 1 mei hield bij de presentatie van het boek "Afscheid van Nieuw-Guinea"

Pas aan het einde van de jaren tachtig kwamen de Nieuw-Guineaveteranen weer in beeld bij de overheid. De oprichting in 1988 van het Nationaal Indië-Monument in Roermond, dat overigens vanuit particulier initiatief tot stand kwam, was een eerste collectieve herinnering aan het conflict rond Nieuw-Guinea. Op dit monument en de bijbehorende plaquettes worden immers ook de 102 omgekomen Nieuw-Guineagangers herdacht. (Maar tot op de dag van vandaag ontbreken de namen van de minstens zes Papoea's die aan Nederlandse kant zijn gesneuveld).

7.500 gulden

De Nieuw-Guineaveteranen hebben ook van diverse regelingen kunnen profiteren. Verschillende van hen kwamen bijvoorbeeld in aanmerking voor de '7.500 gulden'-regeling voor militairen die tussen 1940 en 1962 langer dan vijf jaar hadden gediend, of voor de '1.000 gulden'-regeling voor militairen die in deze periode tussen de twee en vijf jaar als militair onder oorlogsomstandigheden waren ingezet.

Weer anderen hadden recht op het in 1990 ingestelde Draaginsigne Gewonden. In algemene zin kun je al met al stellen dat de vooral door de Indiëveteranen afgedwongen erkenning, faciliteiten en veteranenzorg ook de Nieuw-Guineaveteranen ten goede zijn gekomen. Dit verklaart ook dat het merendeel van de Nieuw-Guineaveteranen behoorlijk tevreden is over zaken als erkenning, dienstverlening en het veteranenbeleid in brede zin.

Waarschijnlijk wordt deze tevredenheid ook verklaard door de ruimhartiger toekenning van het Nieuw-Guinea Herinneringskruis. Allereerst besloot minister van Defensie Reus ter Beek stapsgewijs de toekenningperiode te verruimen tot 28 december 1949. Daardoor steeg het aantal toegekende Herinneringskruisen uiteindelijk tot ongeveer 20.000. De enige categorie militairen die nog altijd met lege handen staat, is de groep Papoeaveteranen die in de eerste helft van de jaren '50 of vanaf november 1961 deel uitmaakte van de Nederlandse krijgsmacht. Zij kwamen en komen nog steeds niet in aanmerking voor het Herinneringskruis en een financiële regeling. Zelfs is tot op heden nooit expliciet gesteld dat zij aanspraak kunnen maken op de veteranenstatus.

Gebrek aan kennis

Wat weet en vindt het publiek achteraf gezien van het optreden in Nieuw-Guinea?

Uit opinie-onderzoek door het Veteraneninstituut (september 2002) bleek een redelijke mate van bekendheid: 66% van de ondervraagden zei op de hoogte te zijn van de Nederlandse militaire inzet in Nieuw-Guinea. Voor de inzet in Nederlands-Indië ligt dat cijfer op 95%, de inzet in Srebrenica is bij 91% van de ondervraagden bekend en van de Nederlandse militaire bijdrage aan de VN-operatie in Afghanistan zei 55% op de hoogte te zijn. Ook de Nederlandse militaire

inbreng in de Korea-oorlog (1950-1955) bleek met 43% beduidend minder bekend.

Nieuw-Guinea is weliswaar niet uit het Nederlandse bewustzijn verbannen, maar roept bij een aanzienlijk deel van de samenleving toch geen beeld van herkenning meer op. Worden de redenen om toen dat conflict aan te gaan nu nog herkend en ook als juist ervaren? Daarom werd gevraagd: "Vindt u het, voor zover u het kunt beoordelen, terecht of niet terecht dat Nederlandse militairen zijn ingezet in Nieuw-Guinea tussen 1950 en 1962?". "Terecht", antwoordde 37%, "niet terecht" meende 26%, terwijl 37% met "geen mening/neutral" reageerde. Deze cijfers komen min of meer overeen met het oordeel omtrent de juistheid van de militaire inzet in Indië tussen 1945 en 1950 (respectievelijk 36%, 25% en 39%), maar wijken belangrijk af van de opvattingen omtrent het al of niet terecht inzetten van Nederlandse militairen in de meidagen van 1940, maar ook tijdens meer recente vredesoperaties. Ter illustratie: 56% vond het terecht dat Nederlandse militairen half jaren '90 in Srebrenica werden ingezet (22% niet terecht, 23% weet niet), terwijl ook de Nederlandse militaire bijdrage in Afghanistan vergelijkbaar scoort (57% terecht, 22% niet terecht, 21% geen mening/neutral). Deze uitkomsten rechtvaardigen de conclusie dat de militaire inzet in zowel Nederlands-Indië alsook in Nieuw-Guinea vandaag de dag in het Nederlandse denken omstreden is, en in ieder geval door een deel van de publieke opinie als niet-terecht wordt bekeeld.

Dit komt ook naar voren in het antwoord op de vraag: "Als u met de kennis die u nu heeft terugkijkt naar de Nederlandse rol in Nieuw-Guinea tussen 1950 en 1962, zegt u dan: die Nederlandse rol was (zeer) eervol of (zeer) oneervol?" In het antwoordpatroon blijkt een driedeling: 30% van de ondervraagden noemt de rol van Nederland "eervol" of "zeer eervol", 26% meent het tegenovergestelde, terwijl maar liefst 44% geen mening heeft of geeft. Deze waardering voor het hogere niveau verschilt nogal voor die van de ingezette militairen, zo leert de response op de vervolgvraag: "Hoeveel waardering heeft u persoonlijk voor de Nederlandse militairen die deelnamen aan de inzet in Nieuw-Guinea tussen 1950 en 1962?" Op deze vraag werd namelijk door 47% "(zeer) veel" geantwoord, 23% had daarvoor "(zeer) weinig" waardering,

en 30% koos voor ofwel "neutraal" of "weet niet".

De bekendheid onder de Nederlandse bevolking met de inzet in Nieuw-Guinea neemt toe, maar de juistheid ervan wordt steeds nadrukkelijker betwijfeld.

Dit verminderde publiek draagvlak voor de toenmalige inzet van militairen weerspiegelt de altijd al kritische opvatting van veel Nieuw-Guineagangers omtrent de handelwijze van de politiek destijds.

Welzijn van veteranen

Veteranen blijken tamelijk content over de maatschappelijke erkenning die hen ten deel vallen. Een minpunt is dat ze de actuele kennis van 'hun' conflict in de Nederlandse samenleving als onvoldoende ervaren, wat er in hun beleving toe leidt dat veteranen niet het respect ontvangen waar ze recht op hebben.

Bij de volgens hen passende oplossing van onafhankelijk en eerlijk onderzoek, en voorlichting op scholen en aan de media, mag een voorzichtige vraagteken worden gezet. Het lijkt erop dat in dit geval méér kennis zich niet automatisch vertaalt in meer waardering. Eerder lijkt een omgekeerd mechanisme te werken, namelijk dat een betere kennis van met name de politieke aspecten leidt tot gevoelens van afkeuring en schaamte. Daarin gingen de Nieuw-Guineaveteranen de rest van de Nederlandse samenleving al jaren voor.

Van de veteranen die aan de uitzending lichamelijke of psychische klachten hebben overgehouden, is slechts een klein deel bekend bij zorginstellingen voor veteranen. Het staat evenwel vast dat een minderheid van de Nieuw-Guineaveteranen nog altijd problemen ondervindt. Anderzijds is er uiteraard ook sprake van positieve gevolgen van de uitzendervaringen. Zo gaf in de SDV-enquête in 1993 bijna de helft van de ondervraagden aan dat de ervaringen uit Nieuw-Guinea het verdere verloop van hun loopbaan positief heeft beïnvloed. Ongeveer vijf procent beoordeelde de invloed van de

uitzendingervaringen als negatief. Ook tijdens interviews met Nieuw-Guineaveteranen komen positieve effecten, zoals toegenomen relativeringsvermogen en zelfvertrouwen, met grote regelmaat ter sprake. Veel veteranen zijn van mening dat de uitzending hun leven heeft verrijkt. Het Veteraneninstituut heeft onderzoek gedaan naar de kwaliteit van leven onder 250 Nieuw-Guineaveteranen, tussen de 60 en de 80 jaar oud. Uit dit onderzoek blijkt dat Nieuw-Guineaveteranen hun kwaliteit van leven en gezondheid gemiddeld even hoog waarderen als een groep mannen van dezelfde leeftijd afkomstig uit de algemene bevolking. Driekwart is tevreden tot zeer tevreden over zijn kwaliteit van leven en het leven in het algemeen. Ruim de

gankelijkheid en kwaliteit van gezondheidszorg en sociale zorg, en minder mogelijkheden tot het verkrijgen van nieuwe informatie en vaardigheden vergeleken bij andere mannen van dezelfde leeftijd. De onderzochte groep lijkt op basis van de gevonden resultaten echter goed in staat om hun kwaliteit van leven te waarborgen.

In het onderzoek zijn met name verschillen gevonden tussen veteranen onderling op basis van geloof, gezondheidsproblemen, opleiding en rang tijdens de inzet in Nieuw-Guinea. Een voorbeeld van dat laatste: veteranen met een destijds hoge militaire rang beleven nu een hogere mate van algehele kwaliteit van leven en algemene gezondheid. Zij geven

of nauwelijks herkennen, omdat zij geen prettige herinneringen aan de uitzending hebben overgehouden. Vooral de primitieve omstandigheden, de gebrekkige aandacht uit het moederland, het ondervonden gevaar en het gevoel voor een verloren zaak te hebben gestreden zijn hier debet aan. Bovendien beoordeelt ongeveer 40% van de Nieuw-Guineaveteranen de toenmalige opvang na terugkeer in Nederland als (zeer) slecht. Vooral binnen de groep veteranen die aan de uitzending lichamelijke of psychische klachten heeft overgehouden - ongeveer 10-20% van de uitgezonden militairen - zullen de summier opvang en het jarenlang uitblijven van substantiële erkenning en nazorg ongetwijfeld pijnlijke littekens hebben veroorzaakt. Van wijdverbreide gevoelens van frustratie of miskenning zoals onder de Indiëveteranen eind jaren '80 is ogenschijnlijk geen sprake. Op één uitzondering na hebben zij tot op heden de barricades ook nooit beklommen. Die uitzondering betreft de Papoeabevolking op Nieuw-Guinea. De bij vele Nieuw-Guineaveteranen aanwezige gevoelens van genegenheid voor de Papoea's en van afkeer voor het besluit het gebied in 1962 over te dragen, worden de laatste jaren steeds vaker omgezet in gerichte solidariteit om het lot van de Papoea's te verbeteren. Het zou voor deze groep een geweldige steun in de rug zijn, als het zou lukken het onrecht wat Papoea's is aangedaan te verminderen.

Een bijdrage daartoe zou zijn de Papoea's die aan Nederlandse kant hebben meegevochten, nu werkelijk de eer te verschaffen die hen al veertig jaar toekomt. Dat kan bijvoorbeeld door in het openbaar duidelijk te maken dat ook deze Papoea's Nederlandse veteranen zijn, die recht hebben op het Nieuw-Guinea Herinneringskruis en vermelding van hun gesneuvelden op het monument in Roermond. Het is mijn vaste overtuiging dat dat bovendien een ontwikkeling zou zijn die voor Nieuw-Guineaveteranen - mijn vader niet in de laatste plaats - meerwaarde verschaft aan die onderscheidingen van toen.

J. Schoeman.

Bondgenoten verdienen erkenning. Foto: ANP

helft van de onderzochte veteranen geeft aan tevreden tot erg tevreden te zijn over zijn gezondheid. Een ruime meerderheid waardeert zijn kwaliteit van leven als tamelijk tot erg goed. Gemiddeld genomen beleven Nieuw-Guineaveteranen in vergelijking met mannen uit de algemene bevolking een vergelijkbaar niveau van functioneren op terreinen als fysieke gezondheid, psychologische toestand, mate van onafhankelijkheid en sociale relaties. Een belangrijk verschil is dat Nieuw-Guineaveteranen minder betekenis en kracht ontleenen aan hun persoonlijke overtuigingen. Verder bleek dat zij een minder hoge kwaliteit van slaap en rust ervaren, minder toe-

ook aan meer positieve gevoelens te beleven in het dagelijks leven en beoordelen hun denk-, geheugen- en concentratievermogen hoger in vergelijking met veteranen met een destijds lage militaire rang. Ook geven die hoger opgeleiden aan meer mogelijkheden te hebben tot het verkrijgen van nieuwe informatie en vaardigheden. Nieuw-Guineaveteranen die een hogere opleiding hebben genoten, geven levens aan meer mogelijkheden te hebben tot het verkrijgen van nieuwe informatie en vaardigheden in het dagelijkse leven in vergelijking met de veteranen die een lagere opleiding hebben gevolgd. Een deel van de veteranen zal zich in het algemene positieve beeld niet

Bewogen geschiedenis

Heeft u het boek van Ton Jorna al gelezen? Nee? Doe het dan meteen. Het heet: "Camouflagepak, Politiepet en Narrenkap". Deze nieuwsgierig makende titel doet recht aan de inhoud van dit boeiende boek.

Ik ontmoette Ton Jorna bij de uitvaart van Lel Zéguers, de in december 2002 overleden eindredacteur van "Sobat". Bij deze gelegenheid vroeg hij mij waarom ons blad geen aandacht had gegeven aan zijn boek, waarvan toen net de tweede druk was verschenen. Helaas moest ik antwoorden dat ik van het bestaan van zijn boek niet af wist. Nu was de naam Ton Jorna mij uiteraard wel bekend. Hij trad namelijk al vele malen op als ceremoniemeester bij de jaarlijkse dodenherdenkingen van de gedurende de jaren 1945-1962 in ons voormalig Nederlands-Indië gevallen Nederlandse militairen, bij het Nationaal Indië-monument in het Van Hattempark te Roermond op 7 september. Zijn openingsredes bij deze jaarlijkse herdenking van de meer dan 6000 in het destijds Indië en Korea gevallen deden al enige keren nogal wat stof opwaaien. Jorna verwoordde bij die gelegenheden vaak op niet mis te verstane wijze de gevoelens van de tienduizenden veteranen die bij die Roermondse evenementen in het Park Van Hattem waren samengestroomd. Beroemd, voor sommigen berucht, is bijvoorbeeld zijn openingstoespraak van 7 september 2000, toen hij de moed had Hare Majestelt Koningin Beatrix te kapitelen vanwege haar hardnekkige weigering om aanwezig te zijn bij deze massale herdenking van de duizenden voor Koningin en Vaderland in Indië gevallen militairen, gedurende de gruwelijke guerilla-oorlog in de Oost gedurende de jaren 1945-1962. Deze in het openbaar uitgesproken schrobbering aan het adres van Hare Majestelt en haar adviseurs tekent de mens Ton Jorna. Zijn boek behelst onder meer de bewogen geschiedenis van het OVV-bataljon 2-13 R.I., een Limburgse eenheid. Twee Dertien R.I. vertrok als eerste OVV-bataljon naar Indië. De lotgevallen van dit bataljon worden ons vakkundig uit de doeken gedaan, evenals zijn diensttijd bij de MP (Militaire Politie) in de Oost. Ton

Jorna diende in camouflagepak en onder de witte politie-helm (MP). Hij zette zijn politiecarrière na zijn demobilisatie in Patria voort. Jorna's boek is dus in de eigenlijke zin van het woord geen echt matenboek, waaronder wordt verstaan een door veteranen over de diensttijd handelend werk, geschreven door een ooggetuige, maar kan worden gekwalificeerd als een auto-biografie. Jorna vat deze opzet samen in een citaat uit Multatuli's Max Havelaar. "Ja, ik zal gelezen worden. Als dat doel bereikt wordt zal ik tevreden zijn. Het boek is bont Er is geen geleidelijkheid in ... De stijl is slecht De schrijver is onbedreven Geen talent Geen methode Hoe luider overigens de afkeuring van mijn boek, hoe liever het mij zal wezen, want des te groter wordt de kans gehoord te worden. En dat wil ik." Ziedaar het motto van Ton Jorna. Tot aan de ontmoeting in Heerlen op 24 december 2002 kende ik Ton Jorna niet persoonlijk. Nu, na lezing van zijn verhaal, meen ik hem te kennen. Dit is een echte Indië-veteraan, een echte diender. Een man die geen blad voor zijn mond houdt.

Waarheidsgetrouw

De beschrijving van de lotgevallen der 2-13 R.I.-ers in de Gordel van Smaragd komt waarheidsgetrouw over. Het is goed, soms zelfs humoristisch geschreven, niet onverdienstelijk geïllustreerd en omhuld door een prettig aandoende kaftillustratie. Maar ook de inhoud mag er wezen. Jorna's kritiek op overheid en media is mij uit het hart gegrepen, vooral als hij schrijft over de behandeling van de Indië-veteranen na hun demobilisatie. De beschreven inzet van het vroege OVV-bataljon 2-13 R.I. in Indië is echt voorbeeldig te noemen. Hun strijd in de belegerde vesting Semarang was hard en gevaarlijk. Ik heb ook niet de indruk gekregen dat Jorna zich als een schijlaars heeft gedragen, wat helaas van een aantal door hem getekende officieren wel moet worden gezegd. Jorna tekent het heldendom en in contrast daarmee de bibberende lafheid in de uren van de realiteit zonder aanzien des persoons. Een bewonderenswaardig realistisch boek, echt een formidabel werk. Koop dus dit boek, sobats. Lees het

met aandacht en je zult herkennen dat wat ons als Indië-veteranen eens overkwam, als soldaten in een ver en heel land. Gedenk de doden, die ieder bataljon daar in de tropen achterliet. Vergeet ze niet. Laat ik deze recensie beëindigen met de woorden waarmee de schrijver zijn boek besluit, als ode aan de duizenden die nooit van hun missie naar Indië terugkeerden. "Moge God hun ziel hebben".

P.S. Laat het Jorna gegeven worden nog vele toespraken voor de Indië-veteraan uit te spreken.

J. Zwaan.

Het hier besproken boek kost € 19,50 plus € 2,50 porto bij toezending. Het is te bestellen, of af te halen, bij het secretariaat van het Nationaal Indië-monument 1945-1962 te Roermond, Meur. De Klerk (tel. 0475-532094) of bij de auteur Ton Jorna, Venloseweg 209, 6041 BW te Roermond (tel. 0475-334070). Het boek telt 292 pagina's, is leuk geïllustreerd en goed ingenaaid met een geplastificeerde omslag (eerste druk juli 2002, tweede druk oktober 2002). De opbrengst, winst, komt geheel ten goede aan de Stichting Nationaal Indië-monument te Roermond.

Ondertekening van convenant

Donderdagmiddag 1 mei 2003 werd in de P.J.S. de Jongzaal van het voorlichtingscentrum van Defensie het convenant ondertekend waarmee in Zuid-Holland de afdelingen van de Bond van Wapenbroeders en de VOMI verenigingen Zuid-Holland Noord en Zuid zich bereid verklaren tot een nauwere samenwerking met behoud van de eigen identiteit. Dit slaat in het bijzonder op het bezoeken van elkaars bijeenkomsten en het gezamenlijk optreden bij onthullingen en herdenkingen.

J.W. de Jong.

Op de omslag van deze SOBAT staat een Indië-onderscheiding naast een Nieuw-Gulneakruis. In het 'Verenigingsnieuws' wordt meerdere malen melding gemaakt van contacten met de Bond van Wapenbroeders. Er is al één veteranendag, één Veteraneninstituut en één veteraneninsigne.

De samenwerking groeit

Het begint voorzichtig met onderlinge bezoeken over en weer. Soms wordt het formeel beklonken en vastgelegd in een 'convenant'. Tussen veteranenorganisaties groeit plaatselijk een samenwerking die oude cultuurverschillen laat verdampen.

Op landelijk niveau bestaan er goede contacten tussen organisaties van Indië- en Nieuw-Guineaveteranen. De VOMI heeft al een statutenwijziging doorgevoerd om als koepel voor de diverse groepen te kunnen dienen – en zal dit de komende tijd verder invullen.

Een belangrijke prikkel daartoe is in elk recent verschenen SOBAT-nummer ook te lezen: met een oud ledenbestand dreigt het gevaar van verzwakking en tenslotte uitsterven. Elke bijeenkomst begint tegenwoordig met het herdenken van kameraden die ons de afgelopen periode weer ontvallen zijn, en dat proces gaat onafwendbaar door. Het valt al niet mee om alle functies op een verantwoorde wijze vervuld te krijgen. Maar er zijn meer factoren.

Uit de stilte

Tot rond 1980 heerste er een oorverdovend officieel zwijgen omtrent

Nederlandse militaire inspanningen in Indonesia, Nieuw-Guinea en andere gebieden. De afwikkeling van de laatste resten van ons koloniale verleden kostte de politiek al meer dan genoeg morele, diplomatieke en financiële inspanning.

Veteranenclubs stultten op weerstanden als ze de positie van hun leden zelfs maar ter sprake brachten. Dat maakte hun strijd voor erkenning en waardering lange tijd nogal deprimerend. Ze bestonden vooral bij de gratie van onderlinge steun en contacten, met enkele keren per jaar een herdenking of defilé – waar progressieve burgermeesters zich doorgaans liever niet vertoonden.

Maar de wereld veranderde. Door de acties van Zuidmolukkers in 1975 en 1977 had een nieuwe generatie Nederlanders het al dichtgeslagen boek van onze Indische geschiedenis weer moeten openen. De belangstelling voor het Nederlandse 'oorlogsverleden' met licht- en schaduwzijden groeide. Veteranenorganisaties kregen mede daardoor een erkende positie als overlegplatform en belangenbehartiger. Toen konden ze ook belangrijke successen boeken, zowel in materiële als in symbolisch-psychologische zin.

Nieuwe veteranen

Tot de val van de muur in 1989 mocht de politiek de illusie koesteren dat met de laatste generatie Nederlandse veteranen het probleem vanzelf zou uitsterven. Dat ging, vijftig jaar na de schermutselingen in Indië, al hard genoeg. Maar sindsdien zijn in de wereldpolitiek totaal nieuwe verhoudingen ontstaan, waardoor er een verrassend vervolg komt op Nederlands militaire geschiedenis tot einde twintigste eeuw. Nederlandse militairen worden in toenemende mate ingezet in onrustige gebieden. Dat heten vredesmissies, maar vaak is het er gewoon oorlog. Zo komen er, in korte tijd nieuwe groepen veteranen bij. De inzet mag dan plaatsvinden in internationale verbanden, er bestaat nog niet zoiets als een internationaal (Europees of Noordatlantisch) veteranenbeleid. De nieuwe veteranen, wier problemen een verbluffende overeenkomst vertonen met die van hun voorgangers, moeten zich bij Nederlandse instanties en overheden vervoegen om hun recht en erkenning te halen. Dat kan in de meeste gevallen het beste in georganiseerd verband. Zo ontstaat weer organisatorische aanwas en gloort er een nieuwe toekomst voor 'de veteraan' als referentiepunt voor nationale eenheid en internationale verantwoordelijkheid.

Verscheidenheid

Samenwerking tussen veteranenorganisaties is positief.

Schaarse middelen kunnen daardoor effectiever worden ingezet. Maar men heeft ook ervaren hoe waardevol eigen sfeer en cultuur voor leden van groepen kunnen zijn. Het persoonlijk contact in provinciale en regionale verbanden is onvervangbaar.

Samenwerking komt het beste tot zijn recht als initiatieven spontaan en plaatselijk worden genomen. Dat gebeurt nu, alom. De overkoepelende organisaties maken het mogelijk. Het doel is een sterke positie van veteranen, en een perspectief voor de toekomst.

Klaas Jansma

Op de voorgrond de drie voorzitters. Van l. naar r.: K.J. Rubingh (voorz. VOMI Noord-Holland Noord) A.B. Fleij (voorz. Gewest Zuid-Holland B. van W.) H.H.M. Mergler (voorz. VOMI Zuid-Holland Zuid)

Waar kwamen ze terecht, wat bewoog hen en wat vonden ze op hun weg daar in dat eilandrijk ver over zee? Iedere generatie en ieder persoonlijk zal z'n eigen indrukken hebben gehad en een eigen geschiedenis.

Een avontuur

Naar het onbekende

Dat het 432e bataljon infanterie in de zomer van 1949 in Assen en Steenwijk werd geformeerd met als bestemming uitzending naar wat toen nog Ned. Indië heette, ja dat wisten we wel. Maar waar naar toe precies, naar welk gebied, dat was bij de inscheping in Amsterdam voor

kanshebber was, lag weliswaar voor de hand, maar je kon het toch nooit weten; ook in de buitengewesten, met name op Sumatra bevonden zich immers K.L.-onderdelen die afgelost moesten worden. Het maakte de meesten van ons dan ook wel wat nieuwsgierig, want ook zou het

Linotheersnede: Bram Konings

ons nog onduidelijk. Viel het niet – zoals dat heette – onder de classificatie "Geheim"? "Awes, Mata, mata", of het nog uit de bezettingstijd nagalmde: "Achtung, achtung; Feind hört mit"? Mochten onze tegenstanders niet weten wat de bestemming van ons – nieuwkomers – zou zijn? Dat Java in dit opzicht de grootste

Java worden, dan was dat met een oppervlakte van ongeveer vier maal Nederland, toch een uitgestrekt gebied. Een dichtbevolkt eiland ook, met grote- en kleine steden, met een reeks vulkanen, met min of meer afgelegen streken, met in cultuur gebrachte plantages en rijstvelden, een eiland bewoond door verschil-

lende bevolkingsgroepen. Zouden we iets in "Djocja" merken van de "cease-fire" en de infiltraties, en hoe zou de verhouding zijn met de Indonesische bevolking, en het klimaat, en ... ja, waar – en onder welke omstandigheden zouden we terecht komen? In een tangsi of op een buitenpost? En in mijn geval, zouden we in de buurt komen van de streek en de onderneming waar ik als kind had gewoond? Later bleek dat – helaas – niet het geval te zijn. Allemaal dus vragen en onzekerheden. Voor zover ik mij herinner, vernamen wij eerst op de rede van Tandjong Priok, dat aan ons bataljon het Noordelijke gedeelte van de Residentie Bantam als gezagsgebied was toegewezen.

Dus niet eens zover verwijderd van de hoofdstad Batavia, tevens de plaats van onze ontscheping, een gebied dat van daaruit niet alleen per auto, maar ook per spoor bereikbaar was, ook al duurde de treinreis via Madja, Rangkas Bitong, Serang en Tjilegon naar Anjer, resp. Merak in het uiterste Noord-Westen, als ik het goed heb, toch nog zo'n vier á vijf uur. Snel ging het dus niet.

Hoe die transporten per trein of auto naar onze uiteindelijke bestemming precies werden geregeld, onttrok zich aan onze waarneming. Immers er werd in dat soort zaken voor je gedacht en als je zorgde dat de taak waarvoor je persoonlijk gesteld was maar naar behoren werd uitgevoerd, dan kwam het allemaal wel in orde. Dat de dienst C.M.V. (Coördinatie Militair Vervoer) in deze een niet onbelangrijke rol vervulde, was, dacht ik, wel het geval.

En zo hadden we allemaal onze eigen indrukken en herinneringen aan de, om te beginnen, ruim drie weken durende zee reis en aan die eerste dagen na onze aankomst op Java.

Wisten wij als dienstplichtige militairen zo'n dikke vijftig jaar geleden, dus aanvankelijk niet precies waar we terecht zouden komen en hoe er in voorkomende gevallen gehandeld moest worden, hoe kon een generatie vóór ons – nu ruim negentig jaar geleden – het de individuele burger, die als aspirant tuinemployé naar Indië werd uitgezonden, vergaan?

Wel, hier het verhaal, zo u wilt, de route beschrijving opgesteld door een directielid van een cultuuronderneming gericht aan (in dit geval) mijn vader, die als aankomend planter voor een Indische loopbaan had gekozen.

De directielid zetelde in Bandoeng en schreef vandaar op 11 augustus 1912 aan zijn toekomstige employé, die zich op dat moment als 23-jarige a/b van het S.S. "Juliana" te Sabang bevond, het volgende:

Weledele Heer,

Van de heer C.S. te Enschedé, vernam ik, dat u per S.S. "Juliana" naar Indië komt.

Er zijn twee plaatsen open, één op de onderneming "Manoewoenmoekt", administrateur de heer P.R.P., bij de spoorhalte Kalisat/Banjoewangi en één op een onderneming in de nabijheid.

Van de heer P. zult U Uwv bestemming vernemen. Het doel van de reis is dus voor eerst Glen More.

Reisroute: Als ge Singapore nadert, vraag dan aan de administrateur of hij misschien weet of er een parketboot spoedig na aankomst van de boot naar Soerabaja vertrekt. Indien de administrateur het niet weet, dan moet ge wachten tot aankomst te Singapore, daar kunt ge het dadelijk vernemen van den agent, die onmiddellijk na aankomst aan boord komt. Hebt ge b.v. te Singapore slechts een nacht te wachten, dan raad ik U de route Singapore! Soerabaja per parketboot aan. Logeer dan te Singapore in Hotel Van Wijk.

Ze Klas passage op de mailboot geeft recht op 1e klas passage op de parketboot (K.P.M.)

Hebt ge echter lang te Singapore te wachten, dan is het misschien beter dat ge doorgaat tot Tandjong Priok (Batavia) en daar de boot met al Uwv bagage verlaat en per trein doorgaat naar Glen More. Ge neemt dan te Batavia (Weltevreden) station Kemajoran, den middagtrein naar Bandoeng, overnacht te Bandoeng in Hotel Homan. Het is wettelijk dat ge bij Hotel Homan vanuit Batavia telegrafisch een kamer reserveert, omdat Hotel Homan meestal vol is. Als ge vanuit Hotel Homan telefoneert, mijn tel. nummer is 375, kom ik u zo mogelijk even bezoeken. Ik ben echter op reis.

Den volgenden dag reist ge door tot Soerabaja en overnacht te Soerabaja in Hotel Serkies, den derden dag reist ge door naar Glen More, waar ge ongeveer te twee uur arriveert. Van de halte Glen More is het dan nog ongeveer twee uur stapvoets te paard.

Indien ge van Singapore rechtstreeks naar Soerabaja gaat, telegrafeer dan uit Soerabaja den heer F. het uur van Uwv aankomst te Glen More. In het andere geval kunt ge hier, vanuit Bandoeng, wel telegraferen (telegram-adres: F., Banjoewangi). Het is het beste, dat ge al Uwv bagage direct meeneemt als passagiersgoed, want indien het als vrachtgoed gaat hebt ge er zolang op te wachten.

Hoogachtend, G.G.S.

XXX. In dit Hotel geweest (koffie drinken) met MAMA. Reis Indonesië Sept/October 2002

Twee voorbeelden van situaties die zich zo'n vijftig, resp. negentig jaar geleden, voordeden en waarbij men een onbekende bestemming tegenmoet ging.

Hoe onderling verschillend ook, vonden de hierboven geschetste situaties beide plaats in de eerste helft van deze (20e) eeuw.

Hoe weer heel anders moet het zijn toegegaan in de dagen van een C. Houtman en J.P. Coen en wat later

bleek ten tijde van Deandels; en onder welke omstandigheden zetten E. Douwes Dekker en eind vorige eeuw van Heutzes en Mata Hari (Marg. Zelle) voet aan wal op Indische bodem?

En vandaag de dag?

Als zakenman of als toerist: ja, wat een keus! "Fly K.L.M." of "Garuda", of "Singapore Airlines". Mogelijkheden te over; en in Indonesië aangekomen, begint voor de één een verdere reis naar het onbekende en voor de ander een weerzien met het min of meer vertrouwde.

Maar een avontuur blijft het!

"Vaandrig"

GEDICHT

'NEDERLAND ZAL HERRIJZEN'
oorlog is voorgoed voorbij!
riepen politici en wijzen,
dat gold toch ook voor mij?

Toch werd ik geroepen,
op gezag toen van de staat,
ingelijfd bij onze troepen,
als bevrijder en soldaat

Indië zou ik bevrijden
van rebellen en de Jap,
onrecht daar bestrijden,
samen met de Ouve Hap.

Onzelf hebben we gegeven,
een enkele bleef gezond,
zij, die er zijn gebleven,
liggen in gewijde grond.

Nog steeds na 50 jaren,
heet ik 'misdadig veteraan'
de hemel zal me bewaren,
mijn plicht heb ik gedaan

C. Woudstra
(dichter onbekend)

Gedenkplaat Wieringermeer

Herdenkingsmonument met plaquette

De dodenherdenking van 4 mei 2003 zal in de geschiedenis van deze voormalige Zuiderzeepolder een bijzondere plek krijgen. Op deze dag is voor het eerst het verplaatste oorlogsmonument in gebruik genomen. De onthulling van een herinneringsplaquette voor vier gevallen in het voormalig Nederlands-Indië maakte de dodenherdenking in de gemeente Wieringermeer dit jaar tot een indrukwekkende plechtigheid. Veel oud-militairen en familie van de omgekomen Indiëgangers woonden de herdenking bij.

Van de destijds ongeveer 80 uitgezonden militairen afkomstig uit de Wieringermeer zijn vier mannen in Indonesië achter gebleven. Hun namen staan gegraveerd op de speciale herinneringsplaquette. Hotze Bekema, Sgt. Maj., is omgekomen bij een vliegongeval. Zijn toestel stortte in zee, het werd een zee-mansgraf. Nico Sijm kwam om, nadat de carrier waarop hij reed, een mijn terecht kwam. Jan van Strien werd tijdens het patrouille lopen dodelijk getroffen. Piet Lock is omgekomen doordat het verwijderen van een trekbom mislukte en hij dodelijk getroffen werd.

Ruim vijftig jaar na dato is er eindelijk een gedenksteen voor deze oud-militairen. Hun gedenksteen staat

nu naast de herinneringszuil, waarop namen van de Wieringermeeders staan, die in de periode '40 - '45 omkwamen. Twee van hen waren leeftijdgenoten en directe vrienden van Hotze Bekema, zij kwamen in 1942 om in de slag om de Javazee. Dus ook in Nederlands-Indië en al jaren geëerd op de herinneringszuil! Het initiatief voor het plaatsen van de gedenksteen is genomen door ondergetekende en dhr. W. Wittink, de nog oudste levende Indië-ganger uit de Wieringermeer. Een door de gemeente geplande verhuizing van het al bestaande '40-'45-monument vormde de aanleiding om een verzoek tot eren van de gevallen Indiëgangers in te dienen.

De gemeente Wieringermeer heeft haar volle medewerking verleend bij het tot stand komen van de gedenksteen. Het programma rood de onthulling op 4 mei j.l. is, mede dankzij de inzet en coördinatie van de gemeente, een groot succes geworden. Ruim 150 uitnodigingen aan oud-militairen en familieleden van de omgekomenen, werd met een grote opkomst beantwoord. Met een

ontvangst door burgemeester, dhr. F.J. Spekrijse, toonde de gemeente haar gastvrijheid aan familie en sobats van de omgekomenen, als ook aan andere sobats uit de Wieringermeer. In een vol café-restaurant "De Maaier" te Wieringerwerf genoten zij van een koffietafel. Daar nam ook Pater van der Boi het woord, de enige nog in leven zijnde aalmoezenier uit die periode. Tevens sprak dhr. Jaap Zwaan, lid van het bestuur VOMI Noord-Holland, enkele woorden.

Vervolgens kwamen genodigden en andere belangstellenden bijeen in een herinneringsbijeenkomst in de vlak bij gelegen Rooms Katholieke kerk. Het motto van de bijeenkomst luidde: "Elke naam heeft een verhaal". In hun toespraken riepen burgemeester Spekrijse, dominee Omta (namens de Raad van Kerken Wieringermeer), pastor mevr. Kok en dominee N.J. Köther-Middelhoek op de herinnering aan dierbaren levend te houden, ook zoveel jaar na dato. Een pianist en twee solisten speelden en zongen enkele prachtige liederen. Kinderen van de Don Bosco basisschool spraken voorbeden uit.

De plaquette met de namen van de gesneuvelden.

Na deze bijeenkomst kwam het publiek, wat in grote getale haar belangstelling toonde, bijeen rond het monument en gedenksteen. Muziekvereniging "Creona" zorgde voor de muzikale omlijsting van het geheel. De burgemeester herdacht in zijn korte toespraak de gevallen van de '40-'45 periode en het bijzondere moment van de onthulling van een aparte gedenksteen voor de oud-Indiëgangers. Hij noemde daarbij expliciet dat erkenning en herkenning van de Indië-periode en de omgekomenen, veel te laat is gekomen.

Ondergetekende schetste kort de toenmalige context waarin militairen naar Indië vertrokken om hun door de overheid opgedragen plicht te doen. En vertolkte daar ook het onbegrip dat bijvoorbeeld de ouders van Hotze Bekema hadden voor het feit dat hun zoon niet geëerd kon worden op het bestaande oorlogsmonument en twee vrienden van Hotze wel. Er is altijd hun gevoelens van onbegrip en verdriet als motivatie gezien om, zij het na ruim vijftig jaar, te ijveren voor een officiële herdenking. Met deze gedenksteen wordt er eindelijk recht gedaan aan de Wieringermeesters die vielen in de Nederlands-Indië periode '45-'62.

De eigenlijke onthulling werd verricht door vier nabestaanden van de omgekomenen. De weduwe van Hotze Bekema, speciaal voor deze herdenking overgekomen uit Australië; de weduwe van Piet Lockx; de oudste zuster van Nico Sijm en een nicht van Jan van Strien. Bijzonder was, dat zij werden bijgestaan door in marinetenue gestoken Jarno Bekema, een achterneef van Hotze Bekema. Vervolgens luisterde het publiek naar het spelen van de "Last Post" en nam iedereen de twee minuten stilte in acht. Namens de bevolking van Wieringermeer, Vereniging Oud Militairen Indiëgangers (VOMI) en de Don Bosco Basisschool werden kransen gelegd. De muziekvereniging "Creona" speelde het Wilhelmus en gaf tijdens de bloemlegging met haar muzikale omlijsting het geheel een sfeervolle lading. Ook het prachtige voorjaarsweer tekende voor een perfecte sfeer. Genodigden en publiek genoten van een praatje en koffie en thee in de kerk na afloop.

De gedenkplaats voor de gevallen staat op een bijzonder sfeervolle plaats in Wieringerwerf (voor wie

Het monument na krans- en bloemlegging.

geïnteresseerd is, de Prof. Granpré Moliërestraat), in een brede straat omgeven door groen en bomen. Ook bijzonder is dat het team en kinderen, van de nabij gelegen Don Bosco Basisschool, het oorlogsmonument geadopteerd hebben

Als initiatiefnemers kan men terugkijken op een zeer geslaagde dag. Onze hartelijke dank voor de inzet van alle betrokkenen en wel in het bijzonder de gemeente Wieringermeer.

B.A. Blijdoorp.

Aanvulling...

M.S. "GROOTE BEER"

In "Sobat" Nr. 88 van april 2005 staat op pag. 13 vermeld dat het m.s. "Groote Beer" op 25 juli 1950 de laatste reis maakte van Indonesië naar Nederland.

Als aanvulling werd nog gemeld dat het m.s. "Groote Beer" op 13 april 1951 vertrok uit Tandjong Priok met aan boord een kleine groep Nederlandse militairen en zo'n 700 KNIL militairen. Ontscheept in Amsterdam op 13 mei 1951. Een bijzonderheid was, dat men dacht dat er onderweg in de Middellandse Zee pokken aan boord waren uitgekomen. Er moest terug gevaren worden naar Port Said, waar bleek dat er geen pokken waren uitgekomen, doch waterpokken.

Dit is een bericht van R. van der Ham van het 43e Verzorgings Cie. Van der Linden uit Zwijndrecht stuurde de volgende aanvulling: Als pijper ingedeeld bij de Drumband 1e Divisie 7 dec, waren

wij regelmatig te vinden op een van de kaden in Priok. Daarom kan ik nogal wat scheepsnamen aan de vier eerdergenoemde toevoegen, namelijk:

Bloemfontein, Boissevain, Indrapoera, Johan van Oldenbarneveldt, Johan de Witt, Kota Baroe, Kota Inten, Nieuw Holland, Poolcat, Ruijs (niet te verwarren met de Willem Ruis, deze was nog niet van stapel gelopen), Sloterdijk, Sibajak, Tegelborg, Volendam, Empire Brent, Waterman en Zuiderkruis.

Dit is tevens een antwoord op de opmerking van J. Wiebes uit IJlgeest, dat er veel meer dan vier schepen nodig waren om 150.000 man te repatriëren. Hij noemt ook nog de namen Nelly, Pasteur, Hellenie Prince en Tabinka.

HERDENKING WAGENINGEN

Geachte dames en heren,

Na afloop van het defilé heeft Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard mij een groot compliment gemaakt betreffende het verloop van de herdenkingsdienst en het defilé. Hij was bijzonder enthousiast over de wijze waarop alle veteranen, ondersteund door goede marsmuziek, zich aan hem, de Wageningse bevolking en, via de televisie, aan de Nederlandse samenleving hebben gepresenteerd. De Prins sprak de hoop uit ook in 2004 weer aanwezig te kunnen zijn.

Opnieuw was deze dag voor de veteranen een dag waarop zij getuigenis konden geven van hun trouw en aanhankelijkheid aan de parlementaire democratie en de constitutionele monarchie onder het Huis van Oranje. Maar bovenal was het een dag waarop de verbondenheid tussen veteranen, krijgsmacht en samenleving kon worden gedemonstreerd.

Ook het organisatiecomité was oprecht verheugd dat na een inspannende voorbereiding door de loyale medewerking van u allen niet alleen een plezierige, maar ook perfecte uitvoering kon worden gegeven.

Veel dank is het comité verschuldigd aan de vele vrijwilligers die in de

voorafgaande maanden veel werk hebben verzet om deze dag te doen slagen. De uitvoering van het defilé was onmogelijk geweest zonder de muzikale medewerking van de muziekkorpsen, reünie-orkesten en bands. Niet vergeten mogen worden de logistieke ondersteuning van het Nationaal Commando in het tentencomplex en de activiteiten van de diverse historische verenigingen in en om het Atrium. Uiteraard verdienen ook de gemeente Wageningen, de Politie Gelderland-Midden en de GHOR Gelderland-Midden alle waardering voor hun inzet. Maar bovenal gaat grote waardering uit naar het College van Bestuur van de Wageningse Universiteit die om niet en met grote steun gebouwen en omliggende terreinen ter beschikking heeft gesteld.

De uitstekende uitvoering van de herdenking en het defilé in 2003 is voor het Werkcomité Middagprogramma een grote stimulans om dit najaar een aanvang te maken met de voorbereidingen voor 5 mei 2004. Ik hoop u allen dan weer in Wageningen te mogen ontmoeten.

Met respect en vriendelijke groeten

*w.g. J.C. Kosterd
Generaal-majoor der Jagers b.d.*

Militair Indië Monument in Leiden

Op 15 mei 2003 werd met een sobere plechtigheid een bronzen plaquette onthuld. (Zie foto hieronder).

Op deze plaquette staan de namen van de erevelden waar de omgekomen Leidenaren hun laatste rust-

plaats hebben gekregen. De onthulling van de plaat werd verricht door de heren P. Brouwer en C. Cebol, de initiatiefnemers van het gerealiseerde Indië monument.

J.W. de Jong

Nationale Veteranendag: verjaardag Prins Bernhard

Vanaf 2004 krijgt Nederland een officiële Nationale Veteranendag. Deze wordt gevierd op 29 juni, de verjaardag van Prins Bernhard.

Uit onderzoek is gebleken dat er bij de Nederlandse bevolking een breed draagvlak bestaat voor het invoeren van een jaarlijkse nationale veteranendag. De commissie onder leiding van oud-defensie-minister Van Eekelen heeft dit de staatssecretaris van Defensie geadviseerd. De Nederlandse Veteranendag zal bestaan uit regionale activiteiten en eindigen met een slotmanifestatie, die jaarlijks in een andere stad zal worden georganiseerd.

'Oerveteraan'

De datum 29 juni is gekozen als bijzonder eerbetoond aan Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard. Hij wordt toch door vele veteranen beschouwd als een 'oerveteraan'. De bedoeling van de dag is om alle ruim 100.000 veteranen erkenning te geven. Dit geldt dus voor veteranen van de Tweede Wereldoorlog, de politieke acties in voormalig Nederlands-Indië, de Korea-oorlog, voormalig Nederlands Nieuw-Guinea en de ruim veertigduizend veteranen die hebben deelgenomen aan vredesmissies.

Monument

Was in eerste instantie de bouw van het Vredesmissie-monument te Roermond stilgelegd vanwege en in afwachting van het onderzoek van de Commissie Van Eekelen, nu heeft de Staatssecretaris van Defensie alsnog besloten het monument verder af te bouwen. Op 24 oktober, op de dag van de Verenigde Naties, zal het monument worden onthuld.

Klaas Orsel

In de ruimte eronder is de aarde van deze erevelden opgeslagen.

Trouw en respectvol

Op 5 juli j.l. heeft de Stichting 'Dametin' (Dalen met Indië) voor de negende keer, met ondersteuning van Defensie (R.M.C. Noord), het bestuur van de provincie Drenthe en de gemeente Coevorden, de landelijke Indië en Nieuw-Guinea veteranendag 2003 georganiseerd.

De algehele leiding op deze dag was in handen van de ceremoniemeester de heer L. Groefsema, wat bij hem in zeer vertrouwde handen was. De genodigden werden vanaf 09.45 uur ontvangen in 'De Spinde', het gemeentehuis van de vroegere gemeente Dalen, terwijl de veteranen ontvangen werden in een speciaal daarvoor gebouwde grote tent. Om 10.30 uur ging het bestuur van 'Dametin' met leden en genodigden naar de tent voor de officiële opening van deze dag. De openingsrede werd gesproken door Gerrit Rotman, voorzitter van 'Dametin'. Hierin verwelkomde hij in het bijzonder de drie schoolkinderen die een prijs hadden gewonnen met het maken van een tekening n.a.v. de verhalen die over de Indiëperiode door enkele veteranen op school waren verteld.

Hierna werd het woord gegeven aan de Loco-Commissaris van de provincie Drenthe, de heer J. Dijk. In zijn toespraak verwoordde hij voor een deel wat de Commissaris van de Koningin in de provincie Drenthe, de heer Relus ter Beek, in de kerk in Wageningen op 5 mei j.l. heeft uitgesproken.

Vervolgens werd het woord gevoerd door de bij velen van ons wel bekende aalmoezenier Pater Van der Bol. Hij sprak als volgt.

Pater Van der Bol: 'Blijf trouw'

Het is vandaag de negende keer, dat men hier in Dalen samenkomt. Ik ben er voor de achtste keer en ook deze keer heeft men mij uitgenodigd enige minuten tot u te spreken. Ik doe het gaarne, maar toch moet ik u bekennen, dat ik het deze keer moeilijker vond, want wat zal ik gaan zeggen. Men kan natuurlijk niet altijd hetzelfde vertellen Ik ben altijd blij als ik zoveel veteranen tegenkom, want na de meer dan

6000 vrienden die wij achter hebben moeten laten, gaan er nu ook steeds meer Indiëgangers dood. Van mijn bataljon, 5-10 R.I., is al meer dan de helft overleden, maar de andere helft zal ook binnenkort wel moeten vertrekken, want ze zijn minstens 75 jaar. Hopelijk vinden wij elkaar in de andere wereld weer. Als oud leger-aalmoezenier vertrouw ik op de oneindige goedheid en barmhartigheid van God, in wiens dienst ik al mijn hele leven ben. Ik kan u ook verzekeren dat ik elke dag voor alle veteranen bid, want ik vind dat we min of meer familie van elkaar zijn, door alles wat we meegemaakt hebben, droevige maar ook mooie en vreugdevolle dingen. Vandaag zou ik iets willen vertellen, waaraan ik bijna

een lachfilm gezien en ik kon er weer tegen. Zo waren we allemaal op zijn tijd een troost en redder voor elkaar. Ik heb natuurlijk ook het nodige mogen doen in Indië. Ik was voor velen een vader en moeder, een vertrouwensvriend die alles hoorde en zo ver het ging kon troosten. Ouders gingen dood en de aal of dominee moest dat gaan mededelen. Het was niet altijd gemakkelijk, verkeringen gingen uit en ik kon dat gelukkig ook dikwijls opvangen door te zeggen: "Beter dat ze je nu in de steek laat, als dat je met haar getrouwd zou zijn". Ook na onze diensttijd in Indië zijn de goede contacten gebleven, verschillende huwelijken heb ik mogen inzegenen en op reünies zien we

Kranslegging veteranendag Dalen.

elke dag nog terug denk. Op 7 mei 1949 sneuvelden er van mijn bataljon drie militairen die op een con-vooi zaten. Het waren de eerste doden die ik in mijn leven begraven heb en ik was pas 32 jaar. Dat heeft me zo aangegrepen, dat ik na de begrafenis het eigenlijk niet meer zag zitten. Mijn chauffeur die dat merkte, zei: "Aal nu moet je laten zien dat je een aal bent, je moet nu de jongens een hart onder de riem steken, hen bemoedigen en als je zelf treurt, hebben we niks aan je". Gelukkig heeft hij mij meegenomen, we hebben samen gegeten, hebben

elkander zeer graag. Laten we elkander blijven helpen en ondersteunen als het moeilijk wordt. We hebben misschien op een keer elkander harder nodig dan in Indië, blijf trouw aan elkaar, wees geduldig, vergeef elkaar als er nog wat te vergeven is en moge de Goede God met u allen zijn. Bedankt dat u naar me hebt willen luisteren."

Na deze toespraken gingen alle aanwezigen terug naar het monument nabij 'De Spinde', waar de officiële ceremonie plaatsvond met vlaggenparade, kranslegging en defilé.

Hier werd door een tweetal sprekers het woord gevoerd, te weten de plaatsvervangend Bevelhebber der Landstrijdkrachten de Generaal-Majoor Van Diepenbrugge (zie verder in dit artikel) en de burgemeester van de gemeente Coevorden de heer Jansema.

PBL's Generaal-majoor van Diepenbrugge 'Respect en waardering'

"Wij zijn hier bijeen om de militairen te herdenken die zijn omgekomen tijdens de uitoefening van hun taak in voormalig Nederlands-Indië en in Nederlands Nieuw-Guinea. Ook staan we vandaag stil bij de meest ingrijpende periode in het leven van u, veteranen, die ook dit jaar weer zo massaal naar Dalen zijn gekomen. Niet minder dan 120.000 militairen van de Koninklijke Landmacht hebben tussen 1945 en 1950 in Indië gediend. Onder hen waren dienstplichtigen en oorlogs-vrijwilligers. Tussen 1950 en 1962 zijn nog eens 20.000 militairen van verschillende krijgsmachtdelen naar Nieuw-Guinea uitgezonden. Velen van hen zijn niet naar huis teruggekeerd. In totaal zijn in die jaren meer dan 6000 militairen gesneuveld of door andere oorzaken overleden.

Nederland was in 1945 verarmd en verwoest uit de Tweede Wereldoorlog tevoorschijn gekomen toen het geconfronteerd werd met onrust en geweld in Nederlands-Indië. Na een opleiding in Engeland en Nederland vertrokken duizenden militairen naar een onbekend land voor een diensttijd die veel langer zou duren dan was voorzien én voor een strijd die veel grimmiger werd dan verwacht.

De jonge militairen hebben destijds onder moeilijke, vaak zelfs uiterst risicovolle en gevaarlijke omstandigheden hun werk verricht. Zij moesten de strijd aanbinden met een tegenstander die het terrein door en door kende, die gewend was aan het tropische klimaat en die de harde methoden van de guerrillastrijd niet schuwde. Zij moesten tegelijkertijd ook de bevolking bescherming en veiligheid bieden. Dat alles vergde moed, doorzettingsvermogen en daadkracht. De strijd in Nederlands-Indië en op een vergelijkbare manier later in Nieuw-Guinea stelde daarnaast hoge eisen aan het incasseringsvermogen en het talent voor improvisatie van de militairen. Zij werden als expeditionaire macht uitgezonden naar de

andere kant van de wereld, naar een – voor vrijwel allen – volkomen vreemd land.

Ook tegenwoordig treden we expeditionair op. Zoals u weet wordt de krijgsmacht momenteel ingezet in landen als Afghanistan, Bosnië en zeer binnenkort – Irak. Ook nu moet worden geopereerd in een vreemde omgeving én worden meerdere rollen tegelijk vervuld, namelijk naast die van militair ook die van ordehandhaver, hulpverlener en diplomaat. In toenemende mate vormen de ervaringen en inzet van gisteren dan ook een bron van inspiratie voor de krijgsmacht van vandaag.

Het was een bijzondere generatie die in die jaren naar Indië werd gestuurd. Een generatie die was opgegroeid onder oorlogsomstandigheden en die gereed stond voor de wederopbouw van ons land, maar die het desondanks als haar plicht zag om naar Indië te gaan, omdat de regering met breed gedragen steun van het parlement, hen daartoe riep. Het was een generatie gekenmerkt door strijdbaarheid, daadkracht, idealisme en opofferingsgezindheid.

Onze gedachten gaan vandaag niet alleen uit naar het moment van vertrek van deze militairen en hun belevenissen tijdens hun verblijf in Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea, maar ook naar het moment van terugkeer in ons land na afloop van die erg lange diensttijd. Die thuiskomst was vreugdevol, maar werd overschaduwed door het besef dat veel sobats waren achtergebleven. Ook bestond weinig gelegenheid om over de belevenissen te spreken met de gezinsleden of in de werkomgeving. Nederland was bezig met de wederopbouw, men vond dat men de blik beter op de toekomst kon richten. Bovendien waren de verhalen van de veteranen, die gingen over schokkende belevenissen en strijdervaringen, niet werkelijk ten volle te begrijpen door de mensen in Nederland die dit alles niet hadden meegemaakt. Ook later vormde de inzet in Nieuw-Guinea niet een onderwerp dat op veel belangstelling kon rekenen.

Verskillende overheidsinstanties, civiele en militaire, hebben zich ingespannen om de terugkerende militairen maatschappelijk te helpen. Echter, de materiële voorzieningen voor de opvang van de demobiliserende militairen waren sober. Gelukkig hebben velen werk

gevonden, een gezin gesticht en zo de draad van hun leven weer opgepakt.

De Nederlandse maatschappij heeft zich lange tijd niet goed raad weten met de veteranen. Daarin is pas sinds kort een wijziging gekomen. De veteranen hebben zelf, mede door hun sterke lotsverbondenheid, een actief aandeel gehad in dat veteranenproces.

Zij hebben met talrijke initiatieven hun belangen en de maatschappelijke erkenning van hun prestaties destijds onder de aandacht van de politiek en het publiek gebracht. De overheid heeft sedertdien een veteranenbeleid ontwikkeld. Het heeft uiteindelijk geresulteerd in de oprichting van het Veteraneninstituut in Doorn, dat in mei 2000 zijn deuren heeft geopend. De totstandkoming van dat instituut is te beschouwen als een weliswaar late, maar uiterst welkome en belangrijke stap in de ontwikkeling van een volwaardige maatschappelijke zorg en belangstelling voor veteranen. Ten aanzien van de veteranen die in Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea hebben gestreden, heeft de toenmalige minister-president W. Kok bij de opening van het instituut nog eens benadrukt, dat, hoe men ook wil oordelen over de politieke handelwijze ten aanzien van Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea, dat – en ik citeer: "niets mag afdoen aan ons respect, onze waardering voor de persoonlijke inzet van de vele dienstplichtigen en beroepsmilitairen aldaar". En dit geldt ook voor de militairen die heden ten dage worden uitgezonden.

Naast erkennen is ook herdenken belangrijk. Op dit moment tijdens deze dag gedenken wij de gevallen. Voor de veteranen is herdenken ook – en misschien vooral – 'herbeleving'. Voor de anderen – familieleden, nabestaanden en andere landgenoten – is het de herinnering in stand houden aan degenen die destijds hun leven hebben geofferd voor ons land."

*Hierna werd nog een gedicht gedeclameerd door Mevr. Annie Steenstra uit Emmen. (zie pagina 17)
De muzikale omlistung werd verzorgd door een militair muziekkapel.*

Voorbij en verder

Wij zijn bijeen hier, in gevulde aandacht,
-versterkt nog door de symboliek van 't monument-
voor sobats, die wij met respect gedenken.
Voor hen, wier namen wij zo goed hebben gekend.

Wij kijken thans terug op het verleden
Met woorden die wij hoorden, telkens weer,
Over herinneringen, angsten en frustraties
En 't verlangen naar erkenning, dat oud zeer!

Wij voelen nog in iedre lichaamsvezel
Hoe 't was daar in die "Dordel van Smaragd":
De geur, de zon, het water, de geluiden
En het mysterie van de "Grote stille Kracht"!

Wij denken vaak terug aan de patrouilles,
De ademloze lopen door de tropennacht,
De dreiging, het gevaar, het aardedonker,
De stilte, angstig, onvoorspelbaar en verdacht.

Wij horen soms de djalibomen ruisen
En vage kreten, onherkenbaar en verward,
Van mens of dier uit rimboe of uit kampong,
Die brengen eenzaamheid en weemoed in ons hart.

Wij zien nog steeds die grote bruine ogen
Van dat verwaarloosd kind, hooguit een jaar of vijf,
Uitgehongerd en totaal ontredderd,
Met alleen wat lompen om z'n mager lijf.

Wij proeven weer nasi merah of pisang soesoeh,
Ook papaja's, sateh gambing en djoeroek;
De smaak van onze kok's experimenteren
Kon ons soms bekoren, maar was vaak boesoek!

Wij zeggen, dat ons strijden in de tropen,
Zolang wij mogen leven, nooit voorbij zal gaan:
Tijd heeft geen wonden door de dood gestagen,
Dan reikt de tijd misschien alleen verzachting aan.

Wij weten zeker dat de vele sobats,
Die hun opdracht glids bekochten met de dood,
Door ons, die leven, nooit worden vergeten:
Hun inzet, gevoed door moed en trouw, was groot.

Wij herdenken eens per jaar in stilte,
Ook straks zal er weer een doodse stilte zijn,
Slechts één minuut, geen woorden, geen geluiden,
Eén ogenblik van echte aandacht voor de pijn.

Wij leggen dan met velen hier weer bloemen,
Met zorg kleurrijk gerangschikt tot een erewachter:
Dit teken van herinnerend herdenken
Verschaft ons voor het eigen leven nieuwe kracht!

Wat voorbij is, is ons bijgebleven,
Heel onze levensloop werd hierdoor gekleurd;
Het verleden is nog steeds ons heden,
Niets is uitgevloten van wat toen is gebeurd.

Graag willen wij veteranen samenkomen,
Het in saamhorigheid herdenken doet ons goed,
Maar soms wordt het ons toch bang te moede,
Omdat wij nog niet weten hoe het verder moet.

Wat heeft de toekomst nog voor ons in petto?
Wat als onze "Old Soldiers" zijn heengegaan?
Wij zouden graag de fakkel overdragen
En wel met name aan de jonge veteranen.

Zij kunnen wat ons bezighoudt begrijpen,
Reeds sloten sommigen van hen zich bij ons aan;
Ook zij werden immers uitgezonden
En kwamen ver van huis voor 't hete vuur te staan!

Maar wat de toekomst ons ook brengen moge
En hoe historie na ons zich ontvlekkelen gaat,
De mensheid moet zijn doden blijven eeren,
Dat moet een norm zijn, waar iedereen voor staat.

't "Voorbij en verder" blijven 't "nu" ontmoeten,
de mens op aarde staat centraal hier tussenin;
ondanks de vele vragen en frustraties,
zijn wij onmisbare schakels: ons leven heeft toch zin!

Tekst en declamatie: Annie Steenstra.
(Auteursrechten: Meuz. A.O. Steenstra)

Verfraaiing van de gedenkplaats in Delft

De plek met de gedenkplaat heeft ter verfraaiing en bescherming een hekwerk gekregen. Ook de schilden met de emblemen van de E.M. en Palmboom zijn aangebracht, waardoor het geheel er stijlvol uitziet.

J.W. de Jong

Noteert u alvast...

Arbat-Marbrig.

De reünie voor Arbat-Marbrig, wordt gehouden op 1 oktober 2003 te Leersum.

Aanmelden kan geschieden door storting van 30.00 Euro op giro-rekening

3937317 t.n.v. ARBAT, Pollux 10, 3972 TN te Veenendaal.

Info: L.C. Roodenburg, tel. 030-6962396.

II-6 R.I.

Op 25 september 2003 zal op de Trip van Zoutlandkazerne te Breda de jaarlijkse reünie worden gehouden voor de sobats van II-6 R.I. De kazerne is gelegen aan de La Keyweg 95 te Breda (ingang aan de achterzijde, Lovensdijkstraat) en is vanaf 10.00 uur geopend. Voor verdere informatie en aanmeldingen kunt u contact opnemen met Mevr. M. de Jong, Tijmweg 85, 3193 GH te Hoogvliet. Tel. 010-4386745 (tussen 19.00 en 20.00 uur). E-mail: mailto:a.jong12@chello.nl.

2-13 R.I.

Op 12 september 2003 houdt het voormalig Limburgse OVW-bataljon 2-13 R.I., dat in oktober 1945 vanuit Liverpool naar het toenmalige Nederlands-Indië vertrok, haar reünie in de Koninklijke Militaire School te Weert. Ontvangst van 11.00-12.00 uur met koffie en vlaai, waarna de gebruikelijke dodenherdenking, gevolgd door een gezellig samenzijn tot 17.00 uur. Het bekende veteranenorkest zal de bijeenkomst muzikaal opluisteren. Info: 0475-334070; 06-21941297; e-mail: tonjorna@veteranen.nl

6e Veld Artillerie.

Op vrijdag 5 september a.s. houdt het 6e Veld Artillerie batterij L en M haar jaarlijkse reünie op het A.S.K. (Artillerie Schietkamp) "De Knobbef" te Oldebroek.

Info: T. Moerkerken, Malvert 6570, 6538 EH te Nijmegen. Tel. 024-3446218.

436e Bat. Inf. (7-3 R.I.)

Het 436e Bat. Inf. (7-3 R.I.) gelegerd geweest op Nrd.-Sumatra en West-Java, houdt op dinsdag 16 september a.s. haar 16e reünie in de Trip van Zoutlandkazerne te Breda.

Info: G.H. Swijnenburg, Ghijsseland 335, 3161 VW Rhooen. Tel. 010-5013316.

3-8 R.I.

De jaarlijkse reünie van 3-8 R.I. zal worden gehouden op woensdag 1 oktober 2003 in de Kumpulan van Huize bronbeek te Arnhem. Uitnodigingen volgen tijdig. Andere geïnteresseerden zijn welkom. Info: B. Bronke, Kaadhuisstr. 29 A, 1541 JA Koog aan de Zaan. Tel. 075-6164900

Havencommando / DKG Tandjong Priok

De reünie van de Havencommando / DKG Tandjong Priok zal worden gehouden op vrijdag 19 september 2003 in de Kumpulan van Huize Bronbeek te Arnhem. Info: G. Kappert, Enschede, tel. 053-4351296 of J.v. Zwiene, Lekkerkerk, tel. 0180-661448.

1-5 R.I.

De 20e reünie van 1-5 R.I. (De Boca's) wordt gehouden op 12 september 2003 in de Bernhardkazerne te Amersfoort. Zij die geen bericht hebben ontvangen kunnen zich in verbinding stellen met dhr. G. Hordijk, tel. 030-2767102 of met dhr. E. Bos, tel. 035-5415087.

5-9 R.I.

De reünie van 5-9 R.I. wordt op 10 september 2003 gehouden. De uitnodigingen hiervoor zijn reeds verzonden aan de bekend zijnde adressen bij de reünie-commissie. Zij, die tot dusver geen brief ontvingen en toch willen meedoen, kunnen zich in verbinding stellen met dhr. A.W. van Drecht, Berkenoord 62, 8172 AW te Vaassen. Tel. 0578-573307.

2-10 R.I.

Op donderdag 18 september 2003 houdt het OVW-bataljon 2-10 R.I. haar reünie op het ASK te 't Harde (Legerplaats Oldebroek). Oud 2-10 R.I.-ers die hiervan geen bericht hebben ontvangen kunnen zich opgeven bij K. Fransman, tel. 036-4214929.

Recom 3-6-Jagers

De jaarlijkse reünie van 3-6 Jagers wordt gehouden op 17 sept. 2003 in de Oranje kazerne te Schaarsbergen. Vanaf 9.30 uur bent u van harte welkom. Info: D. Kuiper, Leeuwerikstraat 20, 9481 EP Vries. Tel. 0592-541696.

Oorlogsvrijwilligers

Aan alle oorlogsvrijwilligers die zijn opgeleid voor diverse taken binnen onze Krijgsmacht in Engeland, Schotland, Wales en de Verenigde Staten van Amerika.

Ook in dit jaar 2003 houden wij weer onze reünie in de manschap-penkanline van de Bernhardkazerne te Amersfoort.

De datum is vastgesteld op 9 oktober 2003. Alle bekende adressen krijgen automatisch bericht. Zij die geen bericht hebben ontvangen en alsnog wensen deel te nemen aan deze reünie kunnen zich aanmelden bij: Westdijk 3, 3244 BM Nieuwe Tonge. Tel. 0187 - 651447. E-mail: jcvvalphen@prettel.nl. Alle reüniegegevens worden dan toegezonden.

EOD

De reüniecommissie van de explosievenopruimingsdienst roept alle vuurwerkers, mijnenruimers EOD en munitietechnici van de KM, KL en Klu op voor haar reünie van 7 november 2003.

Wij houden deze reünie bij het EOCKL in de Sergt.Maj. Scheickkazerne te Culemborg. Alle ons bekende adressen ontvangen automatisch bericht. Zij die geen bericht ontvangen hebben en toch graag willen deelnemen, kunnen zich melden bij: Reüniecommissie EOD Gutenbergweg 10, 4104 BA Culemborg. Tel. 0345 - 543300.

Op zoek naar...

De heer Reijnen van 5-11 R.I. heeft destijds het herdenkingsboek van dit onderdeel aan iemand uitgeleend en nooit meer terug ontvangen.

Wil degene, die zich dit herinnert contact opnemen, zodat teruggave van dit boek geregeld kan worden. Als iemand anders dit boek wil afstaan, dan houdt dhr. Reijnen zich aanbevolen.

Hij is bereikbaar onder telnr. 0485-452445. Wie maakt hem gelukkig?

De reünie voor de leden van VOMI Zuid-Holland Zuid heeft op 20 mei 2003 plaats gehad in het recreatiecentrum "De Staver" te Sommelsdijk in de gemeente Middelharnis. Er hadden zich 374 personen aangemeld.

Ger de Jong sprak een "In Memoriam" uit, voor de kort geleden plotseling overleden ex-manager van het recreatiecentrum.

Zuid-Holland zuid

Voorzitter H. Mergler spreekt de aanwezigen toe.

De voorzitter H. Mergler heette alle gasten een hartelijk welkom en gaf een overzicht van wat er hun te wachten stond. Deze vuurdoop ging hem goed af, want hij voelde zich toch als eindverantwoordelijke gespannen.

De ontvangst om 10.00 uur was goed en gaf een gevoel dat de gehele dag goed zou gaan.

Samen aan de nasi-maaltijd.

De grote organisator T. van Kempen had alles tot in de puntjes goed geregeld en het is dan ook fijn om zulke mensen in ons midden te hebben.

Er waren verschillende zalen voor een ieder ter beschikking, b.v. een videozaal met film over de watersnood 1953; bowlen, zwemmen of gewoon gezellig kletsen in een recreatiezaal.

Om 15.00 uur was er een optreden van het Prins Mauritskoor (door meisjes van de HAVO) met als dirigent de Hr. van het Hof en de muzikale begeleiding van de Hr. van der Veer met Indische en andere meezingliedjes. Het was geweldig dat die jeugd zich in zo korte tijd deze liedjes in het Maleis eigen hebben gemaakt.

De heer A. van Stenis overhandigt een boek.

Om 12.00 uur was er een aperitief met daarna een geweldige goede Indische rijstmaaltijd met een drankje.

Op de foto kunt u zien dat dhr. A. van Stenis een boek overhandigd aan één van de muziekdocenten van de Prins Maurits Scholen Gemeenschap uit Middelharnis, getiteld "Het Indische boek", met daarin vele foto's.

Om 16.00 uur werd er nog een kopje koffie geserveerd, voordat een ieder voldaan naar huis ging. Alle leden kunnen op een geslaagde dag terug zien.

tekst: D. Mennens,
foto's: Cor Kriboo.

Had het bestuur van VOMI Rivierenland/Oost-Gelderland verwacht dat het aantal deelnemers aan de jaarreünie op 21 mei 2003 dit jaar wat minder zou zijn, het tegenoverstelde is bewaarheid, het waren er juist enkelen meer. Dit ondanks het overlijden van meerdere vaste reüniegangers, die met een minuut stilte herdacht werden. Ook de mobiliteit gaat een steeds grotere rol spelen, waardoor het uitgaan sterk bemoeilijkt dan wel onhaalbaar wordt.

Rivierenland / Oost-Gelderland

Bij binnenkomst kregen alle deelnemers een badge opgespeld, zodat iedereen direct met naam aanspreekbaar was. Een goed idee, want het stereotype "ach, ik ben je naam vergeeten", behoorde daarmee tot het verleden.

Toen onze nieuwe oude (of oude nieuwe) voorzitter zijn openingstoespraak – maiden speech – hield, waren er zo tussen de 230 en 250 deelnemers in de propvolle "Fly Inn" zaal (een cantine kan je het niet meer noemen) op het terrein van de Oranjekazerne aanwezig. André Ebben, zo is zijn naam, stelde zich op de juiste manier voor en bracht met een bloemetje dank aan de paar mensen, die zich gedurende vele jaren hadden ingezet voor onze club en voor al het vele werk wat het organiseren van een reünie met zich meebrengt.

Na de voorzitter kwam Theo Koning, die nu de functie van secretaris heeft, achter de kathedraal, sprak zijn vreugde uit over de grote opkomst en bracht het contrast naar voren met de jaarvergadering, waarvoor zich de laatste jaren slechts een minimum aantal leden aanmeldt. Hoe is die desinteresse te verklaren, zo vroeg hij zich af. Het bestuur houdt het er maar op dat de leden veel vertrouwen in hen hebben en met een (te kleine) bezetting, zolang het kan, alles doen wat mogelijk is. Vandaar op deze dag een paar gegevens over het afgelopen jaar. Het ledenbestand loopt – gelukkig maar langzaam – terug: de financiën zijn door de kascontrolecommissie gecontroleerd en volkomen in orde bevonden; afdelingsbijeentkomsten vinden hier en daar nog steeds plaats, hoewel ook daar een lagere opkomst merkbaar is; getracht wordt om gemeenten, die nog steeds geen herinneringsmonument hebben, toch zover te krijgen. Ook werd aandacht besteed aan de ontwikkelingen binnen de VOMI NL, terwijl een discussie over het nieuwe veteraneninsigne niet kon uitblijven. Als dit – zoals beweerd – vóór de zomer aan alle veteranen zou zijn toegezonden, dan heeft men nog steeds 1 maand de tijd om die enorme klus te klaren. Maar welke waarde moeten

wij, Indiëveteranen, daaraan toekennen? We hebben immers al:

- het Ereteken voor Orde en Vrede, vastgesteld bij koninklijk Besluit van 2 december 1947;
- het draaginsigne voor hen, die op trouwe en waardige wijze het Vaderland overzee heeft gediend, ingesteld door de Minister van Oorlog (het z.g. demobilisatie-insigne).

En nu dus nog een Veteraneninsigne voor een ieder die beschikt over een veteranenpas. Dit zijn er vele tienduidzenden, waarbij langzamerhand het merendeel zal gaan behoren tot de z.g. jonge veteranen, die niet gedwongen zijn door het opheffen van de dienstplicht. De discussie hierover eindigde door handopsteken voor voorstanders en op democratische wijze het niet zo belangrijk dan wel onbelangrijk vinden.

Het werd hoog tijd voor de muziek, waartoe een trio (accordeon, slagwerk, gitaar en een goede stem), de verdere ochtend vulde met klanken, die ons als echte muziek in de oren klonken. Ondertussen werd alles klaar gemaakt voor de traditionele loterij.

Gokken verboden

En toen kwam ineens het Hoofd Bedrijfsbureau LFD naar voren die ons een verbod oplegde tot het houden van deze loterij, omdat het binnen het kazerneterrein verboden is te gokken. Zouden we het toch doorzetten, dan werd er gedreigd met maatregelen. Dat zou een enorme tegenslag zijn en konden we dit niet zomaar accepteren. Een verder overleg bleek niet tot resultaat te leiden, waarop wij eisten dat binnen 15 minuten een gesprek met de commandant zou worden geregeld. Door een koortsachtig overleg binnen ons bestuur werd alvast naar een oplossing gezocht, maar uiteindelijk hing alles af van het gesprek met de commandant, die zich binnen enkele minuten bij ons meldde met in zijn kielzog het eerder genoemde Hoofd Bedrijfsbureau. Er blijkt een kazerne-instructie te zijn die het "om geld spelen" verbiedt, iets wat ons niet bekend was en nooit was medege-

deeld, alhoewel we al jaren zo'n spel spelen. Het overleg had enig resultaat. Voor deze ene keer zou worden toegestaan dat we de loterij konden houden, maar in plaats van geldprijzen uit te keren moesten we artikelen voor de tegenwaarde verstrekken. Daar moesten we het mee doen, einde gesprek, einde discussie, einde ook van dit spel?

De redder in de nood was Leen van Eijk van het Fonds Sociale Zorg. Hij gaf toestemming en zegde medewerking toe om via zijn toko uitkering in natura te regelen. En daarmee was dit onderdeel van de reünie gered. Hoewel af en toe wat strubbelingen, de leden begrepen er eigenlijk niets van en vroegen zich af wat er nu eigenlijk aan de hand was. Intussen gingen vele volle schalen met koude en warme hapjes rond, werd er gedanst op meeslepende muziek, werden vele oude koelen uit de sloot gehaald, kortom: een fantastische sfeer die duidelijk nut en waarde van een reünie aantoonde.

Dit ging door tijdens het nuttigen van de rijsttafel in de nabij gelegen eetzaal.

's Middags was er een voordracht over de militair-politieke situatie in Nederlands Oost-Indië, met name in de periode 1945 – 1950, van Drs. D.W. Staat, Hoofd Productgroep Museum/Conservator van het KTOMM Bronbeek. Zijn voordracht werd door de vele aanwezigen met volle aandacht gevolgd en bracht gegevens en situaties naar voren, die voor de meesten tot nu toe onbekend waren. Dat is enerzijds ook logisch; wij zaten in die jaren daar als militair, lezen doorgaans geen kranten en de radio was voor de meesten een ongreepbaar artikel, om over alle moderne communicatiemiddelen maar te zwijgen. Met een warm applaus brachten de toehoorders hun waardering naar voren.

Er werd nog wat nagepraat, werden vele handen geschud met een welgemeend "hopelijk tot ziens het volgend jaar" en met een aangeboden plantje ging een ieder weer huiswaarts.

Th.J. Koning.

Verenigingsnieuws

Drenthe/Groningen

Secr. J. Plat
Sassenbergen 71
9531 GW Borger
Tel. 0599-235666
E-mail: jplat476@freeler.nl

Om met de zanger Gerard Cox te spreken: "t Is (bijna) weer voorbij, die mooie zomer..." Hopelijk heeft u volop kunnen genieten van het bul-tengebeuren en we zullen zo zoetjesaan weer aangename bezigheden binnen op moeten zoeken.

Het eerste wat u dan kunt gaan doen is het bezoeken van de vetera-nendagen die weer voor u georgani-seerd zijn voor 24 en 25 sept. a.s. op de Joh. Postkazerne te Havelte. Voor de organisatie noemen we daar dan gelijk maar de veteranendag op 31 oktober a.s. op de Johan Willen Friso kazerne te Assen bij.

We hopen dat het bestuur erin geslaagd is om er weer wat gezelligs van te maken. Waarschijnlijk heeft u de persoonlijke uitnodiging al ont-vangen en anders ligt deze eerst-daags bij u in de brievenbus. Voor de organisatie zou het prachtig zijn als u even vlot reageert. Denk aan de gevraagde spreiding over de dagen in Havelte en wees s.v.p. graag zo duidelijk mogelijk met het aangeven wat u wilt en het opgeven van uw naam en adres op het stor-tingsformulier.

Er is weer veel werk verzet bij de organisatie en daarom, stel deze mensen niet teleur en kom massaal. Laten we maar gelijk verder gaan

met de geplande bijeenkomsten voor het komende winterseizoen voor de invulling van uw agenda.

Afdeling Assen

15 oktober 2003; 14 januari 2004 en 17 maart 2004. Plaats: Café-restaurant "De Aanleg" in Deurze. Inlichtingen: secr. B. Visscher, Assen. Tel. 0592-346020.

Afdeling Hoogeveen

16 oktober 2003; 8 januari 2004 en 1 april 2004. Plaats: "Ons Dorpshuis" in Stuifzand. Inl.: secr. R. Bremer, Hoogeveen. Tel. 0528-265337.

Afdeling Meppel

12 november 2003; 7 januari 2004 en 17 maart 2004. Plaats: Zalencentrum "An de Brink" in Havelte. Inl.: secr. E. de Leeuw, Meppel. Tel. 0522-251373.

Afd. Zuid-Oost Drenthe

30 oktober 2003, 15 januari 2004 en 11 of 25 maart 2004. De juiste datum krijgt u nog. Plaats: Restaurant "Cornelis" in Dalen. Inl.: Secr. A.M. v.d. Vis. Dalen. Tel. 0424-552295.

Veteranensoos Assen

De laatste soosmiddag voor dit jaar is 21 november 2003 in café "Marktzicht" in Assen. U bent daar vanaf 14.30 uur van harte welkom voor leuke contacten met een hapje en een drankje. Wat er nog meer gaat gebruiken is voor uw eigen rekening en hiervoor worden aange-paste prijzen berekend. Veel ruimte is er voor het parkeren

van uw auto en het trein- en bussta-tion is op 5 minuten loopafstand. Wat wilt u nog meer? Beslist nog eens langs komen. Inlichtingen: B. Visscher, Assen. Tel. 0592-346020.

Jan Plat

Limburg

Secr. Theo Maas
Puccinplein 7
6371 LV Landgraaf
Tel. 045-5327394

Van de bestuurstafel

Tijdens de bestuursvergadering op vrijdag 6 juni 2003 is de functiever-deeling in het bestuur definitief als volgt vastgesteld:

Voorzitter: May Everhartz, Vivaldistr. 27, 6461 NB te Kerkrade. Tel. 045-5410512

Secretaris / vice-voorz. / 2e pen-ningm. Theo Maas, Puccinplein 7, 6371 LV te

Landgraaf. Tel. 045-5327394.

Penningmeester: Sjeff Otten, Brandhofstraat 20, 6372 KC te Landgraaf.

Tel. 045-5315331.

2e secretaris: Sjra Heijnen, Napoleonsweg 63, 6086 AC te Neer. Tel. 0475-593294.

Sociaal Commissaris / tevens leden-administratie:

Harry Dols, Heerlenerweg 49, 6132 GL te Sittard. Tel. 046-4521316

Programma

Gezien de steeds hoger wordende leeftijd van onze leden zullen wij in de toekomst trachten het programma hieraan zoveel mogelijk aan te passen. Toch wil men af en toe iets ondernemen. Denk hierbij b.v. aan reizen en/of dagtochten. Ware ontmoetingsplaatsen voor veteranen zijn in dit verband ook de veteranen-hotels.

Rekening houdend met eventuele suggesties vanuit de vereniging zullen wij proberen een aangepast reisdoel te vinden. Wij rekenen hierbij op voorstellen van u.

Op het terrein van samenwerking met andere verenigingen zal er meer gedaan worden. De eerste stap is al gezet. Wij hebben onlangs gevolg gegeven aan een uitnodiging van de Bond van Wapenbroeders Gewest Limburg door met een kleine bestuursdelegatie een bezoek te brengen aan de z.g. "Dag der Banieren" in de kazerne te Budel. Persoonlijk heb ik dit als zeer vruchtbaar ervaren. Inmiddels hebben de heren E. Jacobsz, voorzitter Gewest Limburg, en P. v.d. Berg, voorzitter van de afd. Weert, te kennen gegeven onze reünie op 4 juli a.s. te Weert bij te wonen. Met andere woorden, het begin is gemaakt. Wij zullen binnenkort ook contact opnemen met de Vereniging van Nieuw-Guineagangers om tot een nadere samenwerking te komen. Wij houden u op de hoogte.

Onze volgende bijeenkomsten zijn:
Dinsdag 23 september a.s. in het "Broen Café" te Echt. Aanvang: 14.00 uur.
Dinsdag 4 november a.s. in V.O.F. "De Koestal". Onderste weg 1 te Kessel. Aanvang: 14.00 uur.

Th. Maas

Noord Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham
De Kraan 60
5056 EC Berkel Enschoot
Tel. 013-5400380/Fax 013-5400381
E-mail: voml.nbo@veteranen.nl

Draaginsigne Gewonden

In kleine kring werd op 2 mei jl. in het kasteel te Helmond het Draaginsigne Gewonden uitgereikt aan de heer E. v.d. Meulenhof (Verb. Afd. AHK), door burgemeester Jacobs.

Ons bestuur werd hierbij vertegenwoordigd door de 2e voorzitter en de secretaris, om namens onze leden van hun belangstelling te doen blijken.

Omdat de voorzitter enkele dagen afwezig was, werd aan Van de Meulenhof een felicitatiebrief van hem overhandigd, alsmede een attentie, terwijl mevrouw Van de Meulenhof met een bloemstukje werd verblijd.

Het opspleiden van het Draaginsigne Gewonden door burgemeester Jacobs.

Bijeenkomst in Deurne (23 mei)

Wij waren al eens eerder te gast geweest bij de Deurnese veteranen, maar hadden daar nog nooit een eigen bijeenkomst uitgeschreven. Omdat de voorzitter van de plaatselijke vereniging thans ook deel maakt van het bestuur van VOMI Nederland, wilden we de handen eens ineenslaan en een gezamenlijke poging doen om interesse te kweken voor het meer dan lokale veteranen-gebeuren alleen. Onze voorzitter benadrukte dat de plaatselijke activiteiten niet zonder meer door een landelijke vereniging kunnen worden overgenomen, maar dat het omgekeerde ook maar al te waar is. Helaas lieten veel van de genodigden de toch overigens geslaagde middag aan hen voorbijgaan. De meeste aanwezigen waren al lid van de VOMI.

Wel konden we enkele nieuwe leden boeken, maar we hadden op nog meer gehoopt, temeer daar door overlijden de opengevallen plaatsen dringend aangevuld dienen te worden.

Draaginsigne Gewonden. (2)

Omdat J. Hendriks (401 B.L.) op 2 mei onverwachts in het ziekenhuis was opgenomen, werd hem op 5 juni alsnog deze onderscheiding door de burgemeester van Helmond uitgereikt.

Het opspleiden van het Gewonden Insigne door de burgemeester van Helmond.

De voorzitter en secretaris waren hiervoor naar het kasteel gekomen en brachten, behalve een toespraak, ook een attentie namens ons allen mee.

Sint Anthonis

Op verzoek van de plaatselijke veteranen werden wij uitgenodigd om op 5 juni een toelichting te geven op het belang van een landelijke veteranen-vereniging.

Wij zijn daar graag op ingegaan en hebben in het kort proberen uit te leggen, dat we elkaar voornamelijk aanvullen met onze activiteiten en dat we landelijk, door bundeling van krachten en samenwerking, van grotere invloed kunnen zijn.

Het aantal leden in de gemeente "Sint Tönnis" is na deze toelichting toch weer wat toegenomen en er zouden nog enkele aanmeldingen onderweg zijn.

De middag werd besloten met een loterij, waarvoor wij ook enkele prijzen inbrachten, terwijl men ook aan een rijstmaaltijd kon deelnemen.

Herdenking Monument Tilburg

Op de mooie zomerse zaterdag 31 mei was de plechtigheid, iets later in de maand dan gewoonlijk, weer grondig georganiseerd.

De kerk was om 11.00 uur nagenoeg gevuld. Het dodenappel voor de 60 gesneuvelden was weer indrukwekkend; de muziek en zang waren uitstekend verzorgd.

In een lange stoet begaven de aanwezigen zich, onder begeleiding van een piper-band, naar het nabijgelegen monument, hetgeen uiteraard veel publieke belangstelling trok. Onze voorzitter hield daar een toespraak, die ook dit jaar door velen werd gewaardeerd.

Wij zijn dan ook zeer vereerd met het feit, dat wij als VOMI ons steentje mogen en kunnen bijdragen aan deze jaarlijkse plechtigheid en wij hebben ons bereid verklaard de Stichting ook in de toekomst te steunen.

Waalwijk

Ter gelegenheid van het feit, dat Waalwijk 700 jaar geleden stadsrechten verkreeg, hield de plaatselijke veteranen-vereniging een fototentoonstelling in de zaal van verzorgingshuis "Antoniusshof". Voor de opening werden de aanwezigen verrast met een aantal muziekstukken, uitgevoerd door een seniorenorkest.

De officiële opening werd verricht door de heer Verwiel, voorzitter van de diverse werkgroepen Waalwijk 700. Daarna sprak de emeritus bisschop Mgr. Soudant, die uiteenzette dat de plaatselijke veteranenclub met diverse acties een bedrag van ca. 354.000 Euro voor een project in Zuid-Sumatra (transmigratiegebied voor veel Javanen) bijeen had gebracht. Tenslotte volgde een betoog door Brigade-Generaal b.d. W. Kolsteren, over de militairen van toen en de vredesmissies van heden.

Op de, gratis toegankelijke, fototentoonstelling waren foto's te zien uit de Indië-jaren 1945-1950. Een mooi initiatief, dat goed aansluit bij de herdenking Waalwijk 700.

J. van der Ham

Noord Brabant West

Secr. J.A. de Bruijn
Schuivenoord 89
4707 XY Roosendaal
Tel. 0165-551214
E-mail: j.de.bruijn@home.nl

Voorjaarsbijeenkomst

Op dinsdag 27 mei j.l. kwamen we bijeen in zaal "Kerkzicht" voor onze laatste voorjaarsbijeenkomst.

Ondanks het mooie zomerse weer waren er 102 personen aanwezig, waarvan 40 dames.

Zoals aan het begin van elke bijeenkomst werden onze overleden sobats herdacht.

Er was een korte terugblik op de gehouden Algemene Ledenvergadering, de Dodenherdenking in Bergen op Zoom, Breda, Roosendaal, en het defilé in Wageningen.

Ook werd er ruimschoots informatie verstrekt omtrent de excursiedag naar de Pasar Malam op donderdag 19 juni en de Brabantse koffietafel op dinsdag 15 juli a.s. in zaal Aarts te Zevenbergen. Aansluitend werd de middag in de bekende gezellige sfeer voortgezet, waarbij de loterij en de versnaperingen niet ontbraken. Omstreeks 17.00 uur ging een ieder weer tevreden naar huis.

Opstelling defilé Wageningen

Defilé in Wageningen

Op maandag 5 mei j.l. hebben wij wederom met een groot peloton waardig deelgenomen aan dit defilé. Noord-Brabant West heeft hierbij 60 defilanten geleverd.

Zowel voor, tijdens als na het defilé was er een gezellige sfeer.

Van de vele duizenden belangstellenden die langs de weg stonden, ontvingen niet alleen wij maar alle deelnemers een warm applaus en velen moesten hierdoor wel enig traantje wegpinken.

In het bijzonder vermeld is dat wij voor de tweede maal met een touringcar hebben kunnen reizen, dit met alle coulante medewerking van het Veteraneninstituut. We spreken hierbij onze grote dank uit naar alle medewerkers van het Veteraneninstituut voor hun welwillende medewerking.

Excursiedag Pasar Malam

Op donderdag 19 juni werd er een reis per twee touringcars gemaakt naar de Pasar Malam in Den Haag. Men vertrok om 12.00 uur en omstreeks 20.30 uur was men weer terug. Alle 88 deelnemers hebben het reuze naar hun zin gehad. Er is veel bezichtigd, lekker gegeten en er is veel gelachen. Ondanks de leeftijd van de deelnemers, die toch de gehele dag op de been waren, was er niet één bij voor wie het te veel was. Klasse!

12^{1/2} jubileumfeest

Op zaterdag 27 september a.s. worden alle leden, donatrices en donateurs uitgenodigd voor het deelnemen aan dit jubileumfeest. U heeft hiervoor met de maartbrief reeds een inschrijfformulier ontvangen. Indien u dit formulier kwijt bent of anderzijds, kunt u bij uw secretaris

een nieuw exemplaar aanvragen als u wenst deel te nemen. Dit jubileumfeest wordt gehouden in zaal 't Veerhuis, Veerkensweg 22 te Oud-Gastel.

Op maandag 1 september sluit definitief de inschrijving voor deelname, dit om organisatorische redenen.

Beknopte dagindeling:

09.00 uur: Zaal open; 10.00 uur:

Openingswoord door de voorzitter;

korte toespraak door genodigde van

VOMI-NL; 10.30 uur: Optreden

smartlappenkoor "De Wieken" uit

Roosendaal; 12.30 uur: eten; 14.00

uur: optreden van duo Amalia en

Jan Frederik; 17.00 uur: Sluiting.

Bericht van uw secretaris

Maak van uw secretaris geen spoorzoeker en geef tijdig uw adres- c.q. telefoonwijziging aan hem door. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Jac. De Bruijn

Overijssell

Secr. H. Vos
Dr. v.d. Zandestr. 57
7545 EJ Enschede
Tel. 053-4313859

Zoals vermeld in de "Sobat" van juni 2003 streeft het Algemeen Bestuur naar een betere samenwerking met andere Veteranenorganisaties. Zo zal er op korte termijn een eerste bespreking plaatsvinden met de Bond van Wapenbroeders inzake onderzoek naar samenwerking. Onze voorzitter, een fervent voorstander van samenwerking, heeft hier met instemming van de overige bestuursleden reeds een voorschot op genomen door met de BvW afd.

Zwolle, overeen te komen elkaars bijeenkomsten te kunnen bijwonen. Dit resulteerde in een bijeenkomst met de BvW op 27-5-'03 in de Margrietkazerne te Wezep. Een dertigtal leden van VOMI Overijssel maakten gebruik van de gelegenheid deze bijeenkomst bij te wonen. Tijdens deze bijeenkomst werden enkele films uit 1995 vertoond, zoals "Welcome Veterans" en beelden van emotionele samenkomsten op Canadese begraafplaatsen in Overijssel en Gelderland.

Zoals gebruikelijk kon men hierna van een slokje en een uitstekende rijsttafel genieten tegen vooroorlogse prijzen. Onze voorzitter heeft het bestuur van de BvW ons programma voor het jaar 2003 - 2004 overhandigd, zodat deze hun keus kunnen maken deze bijeenkomsten bij te wonen. Ook is er gesproken over gezamenlijke dagtochten. De gedachte gaat hierbij uit naar een dagtocht per boot richting Medemblik, Volendam of Enkhuizen. Dit idee moet nog worden uitgewerkt, maar wij zullen u hier vroegtijdig van in kennis stellen via de "Sobat".

Het bestuur van VOMI Overijssel wil u er gaarne op wijzen dat bij bijeenkomsten of dagtochten en dergelijke, de evt. opgelopen materiële of immateriële schade niet op het bestuur kan worden verhaald. Wij hebben hiervoor geen W.A.-verzekering afgesloten, gezien de hoge premie die hiervoor staat. Bezoeken van bijeenkomsten en dergelijke vallen onder uw eigen verantwoording. Let u nog wel even op de in "Sobat" van juni vermelde geplande bijeenkomsten, zodat u deze niet mist. In "Sobat" van oktober 2003 zullen de bijeenkomsten voor 2004 bekend worden gemaakt.

Verder wensen wij u een zonnige en gezonde vakantie toe in deze zomermaanden en gaan in september starten met onze eerste bijeenkomst in het tweede deel van 2003.

H. Vos

Rivierenland/Oost-Gelderland

Secr. Th.J. Koning
Leeuwengrootstede 30
5431 X5 Cuyk
Tel. 0485-322213

Gemeente Geldermalsen

De burgemeester en zijn college van deze plaats vinden dat in hun gemeente geen gedenkteken geplaatst behoeft te worden voor de 4 in Indië gesneuvelde militairen, die in opdracht van de Nederlandse regering in de jaren 1946-1950 naar Indië werden uitgezonden om de Nederlandse belangen veilig te stellen. Dit is een betreurenswaardige mentaliteit, waar we geen goed woord voor over hebben. In die trant hebben wij dan ook dat college schriftelijk van replek gediend. Daarop verwachten we eerlijk gezegd ook geen antwoord, waarmee onze vermoedens dan bewaardheid worden dat bij dat college het ontbreekt aan de meest elementaire vorm van fatsoen en eerbied voor hen, die wij moesten achterlaten.

Gemeente Nijmegen

En hier krijgen de initiatiefnemers van het een aantal jaren geleden tot stand gekomen monument, een briefje waarin kennis wordt gegeven dat de herdenking van de 59 omgekomen militairen voortaan zal plaatsvinden op 4 mei bij het Nijmeegse Oorlog Herdenkings Monument, dus niet meer in het Stadhuis, waar zich de plaquette bevindt.

De steller van deze mededeling vond het kennelijk niet nodig om de VOMI, als initiatiefnemer, een officiële uitnodiging te sturen onder vermelding van aanvangstijd der plechtigheid. Wel een heel skordige zaak.

Herdenkingen

Naast de hierboven tegenvallende berichten kunnen we gelukkig ook melding maken van herdenkingen die op en rond 5 mei j.l. stijlvol plaats vonden.

Op het terrein van het KTOMM Bronbeek werd bij het monument voor onze gevallen sobats een krans gelegd namens de gezamenlijke veteranenverenigingen, die zich destijds hebben ingespannen deze gedenkzuil van de grond te krijgen.

Op 4 mei werd in Gorssel bij het monument "herdenking gesneuvelde militairen in Indonesië" een graf-tak geplaatst.

Ook in andere plaatsen konden wij aanwezig zijn bij de herdenkingsplechtigheden.

Th.J. Koning

Utrecht en 't Gooi

Secr. A.J.B. Martens
Chico Mendessstr. 67
3573 AW Utrecht
Tel./Fax: 030-2716995
E-mail: sobatam@uonnet.nl

De jaarvergadering in de Kromhoutkazerne ligt al weer achter ons en ongeveer 80 personen hebben hier aan deelgenomen. De namen van de in het afgelopen jaar overleden personen werden door de voorzitter voorgelezen en met een ogenblik stilte herdacht. In de gebruikelijke volgorde werden de verslagen van secretaris, sociale commissie en penningmeester behandeld. Bij deze laatste, die het opgenomen heeft na het overlijden van sobat A. de Goey, waren wat aanmerkingen over de schriftelijke verslaglegging. Het was voor hem ook de eerste keer en met wat hulp, zei de voorzitter, zal dat het volgend jaar best voor elkaar komen.

Er was een kandidaat voor een bestuursfunctie, te weten de heer Cor Henneke uit Maarssen. Hij werd met algemene stemmen aanvaard als lid van het bestuur. Wij als bestuur zijn blij met deze versterking, zeker nu onze 2e secretaris, C. Sanders, ernstig ziek is.

Verder waren er vragen: wanneer komt dat nieuwe insigne en hoe zit het nu met de samenwerking met andere veteranen-organisaties en zou het een goed idee zijn om regelmatig een nieuwsbrief uit te laten gaan? Het wordt in overweging genomen.

Zo werd de vergadering gesloten door de voorzitter met het uitspreken van de hoop dat we elkaar over 14 dagen mochten begroeten in Soesterberg.

In Soesterberg

Wel, dat gebeurde dan ook en 200 personen waren present in de Dumolien kazerne te Soesterberg. Om 10.00 uur liep de zaal al vol en om half elf heette de voorzitter iedereen welkom en met een gezellig muzikje van Cees Croese en een kopje koffie werd er weer heel wat afgepraat. Daarna was er weer een rijstmaaltijd in een andere gebouw van het complex, die voortreffelijk verzorgd was. Dit gebeurde in vier groepen van 50 personen, om geen gedrang te krijgen bij de uitgifte aan de balie. Keurig geregeld. Na de maaltijd was er een optreden van de dansgroep "Boenga Melati", hele-

maal in de stijl van Indonesië. Prachtige kleding, die uit verschillende delen van dat land afkomstig waren. Ze kwamen van het podium de zaal in, zodat wij het van dichtbij konden bewonderen. We kunnen terugzien op een geslaagde dag en met die voldoening sloot de voorzitter deze bijeenkomst.

A.J.B. Martens

De Veluwe

Secr. H.G. de Ruygt
Klein Haversteeg 27
6717 GZ Ede
Tel. 0318-690510

De voorjaarsbijeenkomst was dit jaar op 14 mei in het PMT te Schaarsbergen. De voorzitter, J. van Hoevelaken, opende de vergadering met een gedicht van J. Goede van 4-2 RI.

Na enkele mededelingen werd de film '50 jaar Limburgse Jagers in 2000' gedraaid. De reacties waren zeer positief en de film werd als een goede ontspanning ervaren.

Ook werd het traditionele bingspel gespeeld onder de deskundige leiding van de voorzitter.

Er waren ook een paar nieuwe leden, die een welkomstwoord kregen.

Nadat enkele vragen waren gesteld en beantwoord, gingen de aanwezigen rond 16.30 uur weer huiswaarts. Nochten er leden zijn die denken dat het bestuur iets voor hen kan doen bij moeilijkheden, b.v. bij ziekte, ziekenhuisopname enz., neem dan gewoon even contact op met de secretaris, tel. 0318-690510 of met uw sociale commissaris.

We hopen elkaar weer te ontmoeten op 15 oktober a.s., maar dan in Stroe. Over het najaarsdiner volgen nog nadere mededelingen via de post.

Helaas is in het verenigingsnieuws, onder samenstelling bestuur in "Sobat" Nr. 89 van juni 2003, per abuis het telefoonnummer van de voorzitter foutief opgenomen. Dit moet zijn: tel. 0318-614 55 57

J.J. Nieuwenburg

Zeeland

Secr. J. Kloet
Laan van de Barbestein 8
4451 AH Heinkenszand
Tel. 0115-561758

Tijdens de jaarvergadering op 25 maart 2003 heeft de heer Kooger mondeling en later telefonisch medegedeeld dat hij geen deel meer zou uitmaken van het bestuur van VOMI Zeeland. Zoals bekend is de functie van Sociaal Commissaris gelieerd aan de functie van bestuurslid van de vereniging, een gescheiden uitvoering van de functie is niet mogelijk. Dientengevolge is de heer Kooger met ingang van 2 april j.l. ontheven van zijn functie van Sociaal Commissaris en bestuurslid.

De heer Kooger was een voortreffelijk Sociaal Commissaris, altijd betrokken met de moeilijkheden van onze leden. Vandaar dat wij hem veel dank verschuldigd zijn voor zijn inzet in de afgelopen jaren. De functie van Sociaal Commissaris is momenteel vacant; een opvolger heeft zich nog niet aangediend. De administratieve aangelegenheden van het Sociaal Commissariaat zullen voorlopig worden waargenomen door de secretaris, de heer J. Kloet, en de financiële belangen door de penningmeester, de heer E.J. van Boven.

Penningmeester

Momenteel hebben enkele leden hun contributie voor het jaar 2003 nog niet betaald. Misschien vergeten, op onze leeftijd vergeten we allemaal wel eens wat, doch in dit geval zou ik u vriendelijk willen verzoeken de pen ter hand te nemen en de door u ontvangen euro-acceptgiro verder in te vullen en te verzenden. Namens het bestuur dank voor uw medewerking.

J. Kloet

Zuid Holland Noord

Secr. J.W. de Jong
Merellaan 247
3145 EJ Maassluis
Tel. 010-5927786
E-mail: juwdejong@kabelfoon.nl

Bestuur

Na de algemene ledenvergadering, die op 4 april j.l. heeft plaatsgevonden, is de samenstelling van het bestuur als volgt:

Voorzitter:
Klaas Rubingh, tel. 071-3647965
Vice-voorzitter:
Piet Kuyvenhoven, tel. 0174-525282
Penningmeester:
Wim Topée, tel. 070-3961998
2e penningmeester:
Gerard Bekking, tel. 015-2141102

Secretaris:

Jo de Jong, tel. 010-5927786
2e secretaris:
Eduard d'Haan, tel. 071-5763418
Soc. Commissaris:
Wim Hofman, tel. 070-3672853
Algemeen Lid:
John de Boer, tel. 079-3311943

Dagtocht

De oorspronkelijk geplande tocht op 22 september a.s. is verschoven naar vrijdag 26 september. Op die dag bezoeken we het Marshall Museum in Zwijndrecht, waarna we in Soesterberg in de officiersmess van een rijstmaaltijd kunnen genieten. Daarna is er gelegenheid het museum aldaar te bezoeken, waarna we weer huiswaarts keren. De kosten zijn € 25,- p.p. Voor deelname is het noodzakelijk dat uw bijdrage uiterlijk op 6 september in ons bezit is. Storting op girorekening 6879965 t.n.v. Vomi Z.Holland N. activiteiten, Staalmeesterstraat 24-1, 2615 MX te Delft.

Voor informatie over deze tocht kunt u contact opnemen met: Gerard Bekking of John de Boer.

Regiobijeenkomsten

Op 21 oktober a.s. is het Westland aan de beurt met een bijeenkomst in Naaldwijk. Locatie: De Ontmoetingskerk, Anjerlaan 47. Op 14 november a.s. De Haaglanden, d.w.z. Den Haag en omgeving. Locatie: De Fatima kerk, Soestdijksekade/hoek Escamplaan. Voor deze bijeenkomsten geldt: zaal open 13.30 uur, aanvang 14.00 uur. Ontvangst met koffie/thee. Noteer deze data in uw agenda, zodat wij dan vele sobats kunnen begroeten.

Herdenking Monument Den Haag

Zoals het er thans naar uitziet zal er op 18 september a.s. een herdenking plaats vinden bij ons monument in Den Haag, gelegen aan de Ver-Huelweg, achter Madurodam. Tijdens deze herdenking zullen door de burgemeester nog twee namen van omgekomen militairen worden onthuld. Ten tijde van de onthulling van het monument, 18 september 2002, waren deze twee slachtoffers, ondanks nauwgezette en zorgvuldige onderzoeken, de initiatiefnemers niet bekend.

Het voornemen is om de plichtigheid om 10.00 uur te doen aanvangen en deze zal ongeveer een uur duren.

Omdat de organisatie van het geheel nog in een voorbereidende

en onzekere fase verkeert, is nog geen definitieve beslissing genomen. Geadviseerd wordt om de plaatselijke pers goed in de gaten te houden en indien u van plan bent om naar de plechtigheid te gaan vooraf uw reglovertegenwoordiger of één van de bestuursleden te raadplegen.

J.W. de Jong

Zuid Holland Zuid

Secr. a.i. D. Mennens

Lijsterlaan 12

3055 CH Rotterdam

Tel. 010-4188239

E-mail: d.mennens@zonnet.nl

Namens de oud-voorzitter van VOMI Zuid-Holland Zuid Herman Schox laat het bestuur weten dat het onlangs gehouden hartonderzoek hem erg is tegengevallen. Hem is totale rust voorgeschreven. Hij moet om deze reden alle toekomstige bijeenkomsten, reünies en herdenkingen afzeggen.

Bij deze wil hij alle leden bedanken voor de goede samenwerking en wenst hij eenieder een goede toekomst toe.

Onthulling in Leiderdorp

Op 15 augustus a.s. zal in Leiderdorp een gedenksteen met twee namen worden onthuld. Om 10.00 uur is de ontvangst in gebouw "Het Trefpunt" bij de Ned. Herv. Kerk. De plechtigheid zal om 10.30 uur plaatsvinden naast het monument 40-45.

Internet

Het aantal internetvermeldingen van veteranenorganisaties neemt gestaag toe.

Marianne de Jong vraagt aandacht voor de site van 2-6e infanterie Sepatoe Roesak oftewel de kapotte schoen op Midden Java in Nederlands Indië van 1945-48. De link is: members.lycos.nl/sepatoeroesak.

Joop Romkema van V-online is blij met een eigen e-mail-dak boven zijn hoofd. De site heeft als adres www.veteranen-online.nl.

Reünie

Hr. Ms. "Woendi"

Op 28 maart 2003 heeft de 2e reünie plaats gehad van ex-bemanningsleden van Hr. Ms. "Woendi". Wederom was het een groot succes met fijne muziek, leuke prijzen in de loterij en een prima Chinees-Indische maaltijd. Maar het belangrijkste was toch het enthousiasme van de aanwezigen. Het heeft ons geïnspireerd om door te gaan met onze plannen voor de 3e reünie, waarvoor wij als voorlopige datum 31 maart 2004 in gedachten hebben. Hierover wordt u uiteraard tijdig geïnformeerd. Mede namens de heer Ock van Loo hartelijk dank.

J. Lawrens,
Meent 27, 4817 NP Breda.

L.M.D. / V.Ma.Mat.Mu Padang/Midden-Sumatra 1946-1950

Donderdag 19 juni werd in de Lunettenkazern te Vught de 11e jaarlijkse reünie gehouden. De reünie stond die dag in het teken van 10 jaar contactblad "Open Vizier", maar ook l.v.m. met de benoeming tot Lid in de Orde van Oranje Nassau van ondergetekende.

In mijn welkomstwoord heb ik mijn benoeming bekend gemaakt en meegedeeld dat het niet alleen was om mijn verdienste maar de onderscheiding ook zag als de verdienste, loyaliteit en vriendschap van alle reünisten. Door verschillende jongens werd aan mijn echtgenote gevraagd waarom hiervan geen melding was gemaakt in het blad "Sobat" van juni 2003 en of zij alsnog de redactie van "Sobat" wilde informeren.

Ik kan u meedelen dat in september 2001, door dhr. Theo Janssen, als sobat uit Padang bij het Veteranen Platform de aanvraag werd ingediend en hij verzocht heeft te willen bewerkstelligen een eventuele uitreiking van een Koninklijke onderscheiding te laten plaats vinden tijdens onze 10e reünie op 27 juni 2002. Het Veteranen Platform heeft het schrijven van september 2001 niet beantwoord. De heer Janssen heeft toen zijn aanvraag ingediend bij de burgermeester van de gemeente "De Ronde Venen". Daardoor is de aanvraag vertraagd behandeld en verzuimd om VOMI-Nederland tijdig te informeren.

J.M. van Geenhoven.

Onderscheiden

Op 29 april 2003 werd mijn echtgenoot J.M. van Geenhoven benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

De onderscheiding werd hem toegekend, gezien zijn vele vrijwilligerswerk op sociaal- en maatschappelijk terrein vanaf 1953 tot heden en waarvan het jaarlijks organiseren van een reünie voor de oud-militairen van zijn onderdeel en de redactie van het contactblad "Open Vizier" voor die veteranen in de voordracht extra werden genoemd.

M.E. van Geenhoven-Hartog.

Ingezonden:

Geachte redactie,

Het ingezonden stuk over de Taptoc van de heer Niemeijer in Sobat nr. 89 geeft nog geen duidelijkheid over de naam van het muziekstuk.

Er staat één melodie afgedrukt. Is dat de Taptoc of Last Post?

J. Wiebes, Uitgeest

Antwoord: De afgedrukte melodie is die van de Taptoc.

Onopvallend waren de tienduizenden mannen die hun plicht overzee hadden gedaan en die zich inscheepten voor de reis terug naar het verre Nederland.

Onopvallend en onopgemerkt was ook bijna huzaar Huizinga gebleven, als het lot hem niet als honderdduizendste repatriërende K.L.-er had aangewezen.

Beroemd geworden repatriant

De meesten van ons zullen zich de tijd herinneren dat ze – in afwachting van hun repatriëring – voor kortere of langere tijd in Jakarta (het vroegere Batavia) rondzwierden voordat ze in Tandjong Priok op de boot met bestemming Holland stapten.

Of men nu in (gedecimeerd) bataljonsverband of als individueel repatriant 'aflosbaar' werd gesteld, te maken kreeg men in ieder geval met het Bureau Repatriëring van het Sub. Bat. K.L. te Jakarta, dat aan de Berenlaan was gevestigd. De repatriëeringsorganisatie als zodanig was te vinden in wat eens Mr. Cornelis was (thans Jati Negara). Hier moest men door de administratieve en/of medische 'molen'.

De kans was groot dat de K.L.-er tijdelijk elders in één van de andere C.D.K.B.-kampen (Centraal Doorgangs Kamp Batavia) werd gelegerd. Te denken valt in dit verband aan de kampen "Tjililitari" en "Makassar" en aan de diverse kleinere locaties in Jakarta zelf.

Dat vooral in de regentijd de huisvesting en wat daar zo bij kwam niet altijd optimaal was, zullen velen van ons zich nog herinneren. Als ze zich door die kampen een weg moesten banen door de beruchte, in modder veranderde (rode) laterietgronden, de z.g. "Tanah Merah", was het Simpe, Sampe Sompe, maar wél Hannes zonder klompen! Ja, en dan dat tampatje in de veelal "blikken" onderkomens, bepaald geen driersterren hotels (dit begrip kenden we trouwens nog niet). Maar ach, eigenlijk viel het best mee in een toch doorgaans mild klimaat. Misschien was het er zelfs wel wat minder benauwd en behelpen dan straks aan boord, waar de repatrianten soms als sardientjes in blik mannetje aan mannetje lagen.

De 100.000-ste

In de 'Java-Bode' van 23-7-'50 stond te lezen: "Huzaar Huizinga wordt beroemd". En verder: "Het

vertrek van het Noorse Troepentransportschip "Skaugum", dat zondagmiddag om vijf uur de haven van Tandjong Priok verliet, droeg een feestelijk karakter door de aanwezigheid aan boord van de 100.000e per boot repatriërende K.L.-militair. Het zag er naar uit dat de thuisvarende huzaar H. Huizinga, onopgemerkt gebleven zou zijn temidden van 1814 medepassagiers, die de "Skaugum" in 21 dagen naar Amsterdam zal brengen, als niet de administratie hem aangewezen had als de 100.000e repatriant. Daarmede werd huzaar Huizinga het feestvarken, dat in de rooksalon van het schip het middelpunt werd van een intieme huldiging.

Generaal C.D. Toet sprak hem toe namens de Legercommandant en verraste Huizinga met Lucky Strike's, genoeg voor de hele reis. Na iedere volgende spreker nam de stapel cadeaux grotere vormen aan. Tenslotte was huzaar Huizinga verrijkt met een rookstel (van de Havencommandant), een reis-nécessaire (van Lt.-kol. J. Eeuwijk, (cdt. van het Sub. Bat.) en sloffen sigaretten (van de maatschappij "Nederland"), de agentuur Wellenstein en Krause en de Noorse Scheepskapitein Jörgensen.

Staf van 600 man

Met een staf van 600 man personeel werkt het Sub. Bat. te Jakarta aan

de afwikkeling van het Ned. Leger in Indonesië. Alle K.L.-militairen, wier tropendensttijd is verstreken, worden voor de thuisvaart naar Nederland overgeplaatst naar de 4e Cie. van dit populaire "Sub. Bat" waar de Cdt., de Majoor H.J.M. Noordman, en zijn staf hen in enkele dagen voor vertrek gereed maken. Ze zijn dan van Europese kleding voorzien, medisch gekeurd en doorgelicht, administratief afgewikkeld en hebben een plaats gekregen op een troepenschip. Met de "Skaugum" vertrok het laatste grote detachement van de Ned. Luchtstrijdkrachten. Voorts studenten, die versneld werden gerepatriëerd, teneinde in september hun studie te kunnen aanvatten en tenslotte een groot aantal individuen en gezinnen van K.N.J.L. en K.L." (einde citaat).

Dat een cavalerist niet altijd beroemd behoeft te worden door wapenfeiten van zijn (verkenning)s-eskadron, blijkt maar weer eens uit bovenstaand verhaal, waarin een aan boord van de "Skaugum" thuisvarende K.L.-militair werd aangewezen en daarom dus toch een beetje beroemd werd! En dat al weer even bijna 54 jaar geleden

VaandrigWHP

Herdenkingen

Op 15 augustus a.s. worden herdenkingen gehouden in:

- Te Enschede bij het monument Gevallenen Zuid-Oost Azië.
- Te Hardenberg bij het Indiemonument Hardenberg en de Oorlogsslachtoffers van de Japanse concentratiekampen. Aanvang: 19.30 uur.

Op 27 augustus:

- Te Leeuwarden in het Rengerspark, Aanvang: 19.00 uur.

Lijst nieuwe leden SOBAT

TITEL	NAAM	WOONPL	ONDERDEEL
DE HEER	ARKENBOUT C.J.	LEUSDEN	4-10 RI
DE HEER	BEURDEN J.C. van	WAALWIJK	402 BI
DE HEER	BOSMAN N.P.	LEIDEN	508 RI
DE HEER	BRUINE M. de	SCHIPLUIDEN	Llusa NNG
DE HEER	BUIJS H.F.F.M.	NIEUW-VOSSEMEER	
Mevr.	CHOHEN - BOSCH L.M.	KLUNDERT	
DE HEER	DRIESSEN J.J.	HEUSDEN-ASTEN	4-6 RI
DE HEER	FRIESSEN	SCHAESBERG LANDGRAAF	2-6 RI
DE HEER	HURKENS H.M.J.	WIJCHEN	6 RS = 401 BI
DE HEER	KÖLGEN H.J.G.	SCHAESBERG LANDGRAAF	6 BI NNG
DE HEER	KROES Ph.A.Th.	AMERSFOORT	Indie KM 31363
DE HEER	KUIPERS G.	BEILEN	Ber Art
DE HEER	LAANEN - van UDEN J. van	SINT ANTHONIS	
DE HEER	LAZAROM G.P.	RENKUM	1-3 RI
DE HEER	LEIJER L. de	TILBURG	5 RS
DE HEER	MEIJER L.A.J.	LISSE	423 BI = 6-5 RI
DE HEER	MOL G. van	EINDHOVEN	RS 6
DE HEER	NOUWEN K.	DEURNE	6 RS = 401 BI
DE HEER	OORTMAN A.J.	OUDENBOSCH	Klu
DE HEER	OOSTDAM H.F.	ENSCHDEDE	
DE HEER	RAAJMAKERS J.	SINT ANTHONIS	5-11 RI
DE HEER	REIJNEN R.J.	WANROU	5-11 RI
DE HEER	RIETVELDT B.W.	SCHIEDAM	1e PARA Cie
DE HEER	ROOYACKERS A.	SINT ANTHONIS	Marbrig NNG
DE HEER	WEEREN S. van	LEIDEN	2-15 RI
DE HEER	WIEL A.N.T. van de	LOOSBROEK	NNG KM 41713
DE HEER	WIJNANDS J.	GOES	Klu
DE HEER	ZANDEN J. van der	DEURNE	5-6 RI

Steeds meer inspanningen

Gebleken is dat de inspanningen van onze vrijwilligers in de Sociale Commissie steeds groter worden en meer tijd in beslag nemen. Vandaar een oproep aan de 'jongeren' onder ons om zich aan te melden als veldwerker in de Sociale Commissie. U kunt zich aanmelden via de secretarissen van de verenigingen.

Voorts is er binnen het hoofdbestuur een werkgroep samengesteld die een aantal zaken onder de loep gaat

nemen, met name toekomstgericht.

Zelf heb ik een vergadering van de Sociale Commissie Zuid-Holland-Zuid bezocht en kennis kunnen nemen van het enthousiasme en inzet voor de medemens, maar ook geluisterd naar de gemaakte opmerkingen over wat er eventueel verbeterd kan worden.

Klaas Orsel

In Memoriam SOBAT

uitgave juli 2003

Aartman	J.A.	Leimuiden	4-8 RI
Beckman	F.S.A.	Vlaardingen	3.O.R.G
Biesheuvel	J.	Numansdoorp	1-5 RI
Boone	J.	Edleen-Z.Afrika	2-14 R.I
Bos	R.A.	Delft	1-42 RVA
Bosman	A.J.	Delft	
Colijn Ds	J.	Nijmegen	Veldprediker
Dings	J.C.M.	Susteren	8-VA
Duijn van	N.	De Lier	
Gulik van	F.	Zoetermeer	2-5 RI
Haverkamp	J.	Pijnaart	425e Bat.inf
Kastrop	J.J.	Heerlen	3-11-RO+5-5 RI
Klinken	E.J.	Nieuwerkerk	3-3-R.I
Knaap v.d.	W.M.H.	Zeist	
Koot	A.W.	Vleuten	
Koreman	A.J.C.	Leiden	
Kramer	A.	Bergen op Zoom	LUA
Lagaaij	A.	Hoogvliet(B dam)	1e verk.reg(Div.speld)
Loenen	A.J.E.	Zwolle	
Martens	P.H.C.	Leiderdorp	
Mulder	J.	Stiens	8-R5
Peereboom	P.J.	Hoorn	
Ritzema	J.D.	Apeldoorn	2-14 RI
Samson	J.	Leiden	
Sande van de	J.I.	Retranchement	415e Bat.Inf
Schenkel	M.	Alphen a.d.Rijn	
Seldenthuis	T.	Zoetermeer	1-15 RI
Spring in 't Veld	J.P.	Wassenaar	12 RVA
Tensen	P.	Hoorn	
Vestjens	J.H.A.	Rotterdam	1 OR 1
Visser	J.C.	Puttershoek	
Vijmen van	W.	Oss	5-10 RI
Wiemans	G.	Bodegraven	
Zoetman	H.B.	Coevorden	432 B.I.

***Met ons aller
welgemeend
medeleven en
dat de liefde en
de warmte van
uw naasten
U de moed en
kracht geven dit
zware verlies
te dragen.***

Voor meer betrokkenheid

Bijeenkomst Wapenbroeders Leiden e.o.

De slotavond van het seizoen 2002-2003 moest een geheel andere avond worden als de normale soos-avonden. Dit was hetgeen het bestuur van de afdeling Leiden e.o. voor ogen had. Om dit gestalte te geven waren er diverse mogelijkheden de revue gepasseerd, met als resultaat dat het onderwerp "Hoe betrek je de huidige generatie bij het veteranen gebeuren", de voorkeur kreeg. Dat de betrokkenheid van de jongeren een MOET is om te overleven is zowel voor de VOMI als voor de Wapenbroeders een uitgemaakte zaak. De Wapenbroeders kennen al jaren afdelingen van baretkleuren welke aangeven, waar deze mensen bij hebben gediend. De VOMI heeft zeer recent de mogelijkheid voor andere dan oud Indië-gangers opengesteld, om lid te worden van de VOMI. Dat deze jongens geen hardlopers zijn, over het algemeen, wat de betrokkenheid met de organisatie betreft, is reeds lang bekend. Ook voor de oud Indië-ganger heeft het jaren geduurd voor dat hij de behoefte voelde om daadwerkelijk zijn steentje bij te dragen. De VOMI bestaat sinds de 80-er jaren en Wapenbroeders, zij het

onder diverse namen, al lang van voor de oorlog, de oud Indië-gangers vormen hier toch de hoofdmoot. Op de folder, welke bij het regioblad "Het Contact" was gevoegd werden dan ook allen, die in enige mate waren geïnteresseerd in het wel en wee van de oud militair, uitgenodigd voor een speciale kennismakings-avond. Dit blad wordt bij zowel Bonds- als VOMI-leden thuisbezorgd. Als spreker had onze voorzitter, dhr. A.P. v.d. Lee, de Majoor Quax werden te strikken om nog eenmaal zijn verhaal te vertellen over zijn tijd in Afghanistan, waar hij deel uitmaakte van de groep die daar onder V.N. mandaat de orde en rust moest bevorderen. De Majoor wist met lichtbeelden ons een indruk te geven van wat zich daar heeft afgespeeld en nog steeds afspeelt. Vooral voor de Indië-gangers waren het beelden die zij heel goed herkennen. Daar waren als eerste de kinderen die onbevreesd een kijkje kwamen nemen bij die vreemde soldaten. Voor de Indië-militair kwamen weer de beelden naar voren van de rijken kinderen, veelal in lompen of zelfs geheel naakt, die met een pisangblaadje of leeg blikje stonden

te wachten of er nog iets overschoot uit de keuken. Dat veel jongens de eerste dagen in het geheel niet aten, om deze kinderen iets te kunnen geven, is iets wat alleen aan hen bekend is.

Gelukkig duurde dit na de bezetting van een nieuw gebied nooit meer dan enkele dagen, daar de hulpgoederen praktisch al klaar lagen om te worden uitgedeeld. Ook het begeleiden van verpleegsters en Rode Kruismensen konden wij wederom aanschouwen, al zit daar een periode van ongeveer 50 jaar tussen. Wat dat aangaat is er in onze wereld niet veel veranderd, ondanks alle goed gemeende voorstellen en wetten in V.N. etc. verband. Dat er door militairen in de brandhaarden van de wereld ook deze dagen nog steeds moet worden geprobeerd om orde en rust te bewerkstelligen, is iets wat een ieder van ons met zorg moet vervullen.

Nadat de gestelde vragen door de Majoor en de hr. H. Coopmans, Gen. b.d., waren beantwoord, kon onze voorzitter als dank voor hun inbreng de heren Coopmans en Quax een aandenken overhandigen.

Om de avond verder een ander tintje te geven had onze sponsordeskundige het geregeld dat het Shantykoor "Voor de mast" met een zeemansrepertoire de aanwezigen in een wat luchtiger stemming bracht.

Traditie getrouw brachten de organisatoren van schieten en klaverjassen verslag uit van de prestatie's van de diverse deelnemers. Voor de namen en prijzen mag ik u verwijzen naar het eerstvolgende "Het Contact". Onder de aanwezigen, welke bestond uit leden van de Bond, VOMI, een twintigtal jongeren, was ook onze Beschermvrouwe b.d. Mevr. A. van Ardenne-van der Hoeve met echtgenoot, wat door de aanwezigen zeer op prijs werd gesteld.

Ch.H. Endevelt.

Het overhandigen van een aandenken

SOCIALE COMMISSIE

aangesloten bij

Voorzitter
Victor C. Bridié
Van Nijenrodestraat
117
2597 RL Den Haag
tel./fax 070-3 28 05 32

Voorzitter a.i.
K.J. Orsel
Van Minnebekevlief 3
2992 TJ Barendrecht
tel. 0180-611612
mobiel 06-53372092
fax 0180-623580
E-mail:
orsel-4@wanadoo.nl

Vice-voorzitter
Hans N. Blom
G. Ypmastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 0514-522107
fax 0514-523404
mobiel 06-23109407

Secretaris-notulist
Jan Bonte
Oude Rijksweg 458
7954 GD Rouveen
Tel. 0522-291471

stichting
veteranen
platform

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Drenthe-Groningen
M.P. de Boer
Hoofdweg 67
9626 AB Schildwolde
tel. 0596-422389

Noord-Brabant-West
L. Looyen (vwd)
Cameedijk 1
4706 EG Roosendaal
tel. 0165-560546

Zeeland
Tom Kooger
M. Coeshoorngracht 44
4381 BT Vlissingen
tel. 0118-46 30 08

Flevoland
Frits H.A.M. Frantzen
Oevergriand 13
1356 EA Almere
tel. 036-5 31 86 72

**Rivierland/
Oost Gelderland**
Eikan E. Dormits
Weerjessstraat 57-3
6811 JE Arnhem
tel. 026-449 36 77

Overijssel
Jocet Oldenbeuving
Reiger 27
8103 AL Raalte
tel. 0572-35 89 47

Noord-Brabant Oost
Antoon P. Pennings
Thorbeckestraat 101
5344 SM Oss
tel. 0412-62 35 15

Utrecht't Gooi
Eppo R. Schweetman
Lutherhof 37
1216 KR Hilversum
tel. 035-6 21 78 09

Noord-Holland
Han J. Harmeen
Egelantierlaan 26
2015 KJ Haarlem
tel. 023-5 24 00 10

Canada & USA
Gerard Ledderhof
149 Sandwell Drive
Oakville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. 001 905 827 3216
fax 001 905 827 0328

Zuid-Holland Zuid
Dolf Mennens
Lijsterlaan 12
3056 CH Rotterdam
tel./fax 010-4188239

Friesland
Hans N. Blom
Gerben Ypmastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 0514-52 21 07

Zuid-Holland Noord
Wim L. Holman
Meppelrade 146
2544 XZ 's-Gravenhage
tel. 070-3 67 28 53

Limburg
Harry J.A. Dols
Hezelorenweg 49
6132 CL Sittard
tel. 046-4 52 13 16

Veluwe
Vacant

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder
Leen van Eijk
Pieter Postlaan 14
1222 LJ Hilversum
tel./fax 035-685 33 73

Assistent beheerder
Tjibbe J. Gastra
A. van Heusdenstr. 15
2461 VJ Ter Aar
tel./fax 0172-60 24 52

Propagandiste
Joyce P. Stramrood-van
Vark
Binnenhof 36
6715 DP Ede
tel. 0318-63 81 60

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten uit de Giroloterij en de Bankloterij.

Uw deelname aan de Giro-, c.q. bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

*Met herkenning begint erkenning!
Met meer leden meer kracht!*

fonds
sociale
zorg

sociale
V.O.M.I.

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden!

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterruit van uw auto!

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

V.O.M.I. borstembleem	€ 5,70	V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuitgietwerk	€ 13,85
V.O.M.I. condoleancekaart	€ 0,75	plastic	
V.O.M.I. stropdas donkerrood	€ 10,25	V.O.M.I. herenhorloge titanium plated	€ 29,50
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	€ 10,25	met roestvrijstalen bandje	
V.O.M.I. stickers	€ 0,50	V.O.M.I. button	€ 0,70
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	€ 4,55 (portvrij)	V.O.M.I. sluitzegels	€ 1,60
V.O.M.I. rollerpennen	€ 0,70	Gunung Mas thee pakje 250 gr.	€ 2,75
V.O.M.I. ballpoints	€ 0,50	Gunung Mas thee zakjes 25 buitjes	€ 1,60
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	€ 5,70 (portvrij)	O.V.W. Mousw-insigne, vernikkeld met broche-speld	€ 4,55
V.O.M.I. O.V.W.-speldje met sureté verguld	€ 5,70 (portvrij)	Demobilisatie dasclip	€ 7,50

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal € 1,15 extra berekend voor verzending en porto

U kunt de artikelen ook bestellen bij de Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:

Leen van Eijk, Pieter Postlaan 14, 1222 LJ Hilversum, Tel./fax 035 - 685 33 73, Postgiro 6131844

Tjibbe J. Gastra, A. van Heusdenstraat 15, 2461 VJ Ter Aar, Tel./fax 0172 - 602452

Ook hier wordt minimaal € 1,15 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: Joyce P. Stramrood-van Vark, Binnenhof 36, 6715 DP Ede, Tel. 0318 - 638160

De opbrengst komt volledig ten goede van het Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.

V.B.